

HUNKARE CI

Hunkare Ci bi

gasuore

N y'a gungare n u, Zaan ku Yeezuu karındanyu m an Yeezuu Krista lemim nyunta ci ba an ciro kaakoro woo ba b'i Hunkare Ci bi ba so.

A i goota Kristazibaezanno buerehuycu woo barla an gusi. N n a nyaso Krista kaseti bi kare to ma n ni ta m ku k'a ni hi bire ma n n'a birm Patmos u b'u. Woso n ho k'an ta u an ni zem bi bor bi hunka m k'a n a da ci u, an a nyoo sirakanno sokomaro ku ni fir yim Krista to ma am a ho bi m no woo ma, ku ni goota hni jum kookoo hni'a to u, bala, kristagoo ku ni kuro ku Rom a ga m, an a so u ni ro woo haay i fir yim guta Krista to ma. Nyunta Zaan u Azii minser u. Kristagoo sokomaro k'a ci bi nyoo ni ma ro woo saanhuna, nyunta ni y'a u ku bi do u so.

Ci bi, Krista k'a panja bor a juno ra an ni zem bi ni da an a ka a sirakanno woo m menyoo yi, hni cirbae bi kan a ki heernyoo kan laafi ki no u bi mim an a dundam makraro no u.

N n ci bi ba k'a nyiba da sirakanno woo ma y, bi k'a ni heer yo durnya bi domunno kusiro no u. Hunkare Ci bi makraro woo, a da ni nawom woo han ku Krista ze bi kan a mumbore ki ziba bi nyoodo k'an ta u her kan booti ki bi do niha.

Gasuore

¹ Yeezuu Krista bi, Woso y'a ka u, k'an ho k'a ni zem bi nyunta u dutaa bi hunka a zibaenyuno

m. A malɛɛka a nyɔɔ k'an b'a hi a zibəənyɪ Zaan m. ^{II} A n ni Woso lemim bi hire, an Yeezuu Krista kaseti ka kan ho haay k'a a yi bi ki. ^{III} Mimbirenyɪntazaa m goaa k'a ni karɪnda bam, kan goɔɔ kɔ η n'a tɔr kam wosolesinnɪsora meerbaa ma ro woɔ ki, ηn'i zum ho kɔ η y'a gɔrsɪra ba b'ɔ. Bala, wakati b'a zo.

Yaadare kristagooɔ kɔ η ni Azii ɔ

^{IV} Moo miηηa Zaan m ni gɔrsɪra naa do bam kristagooɔ sokomarɔ saanhɪnarɔ kɔ η ni Azii kɔ ɔ ro woɔ ma:

K'a barka kan laafu ki yi, goaa k'an ta ɔ, an nyɪnta ɔ, an ni zem bi zi, kan espri saanhɪnarɔ kɔ η n a duu jɪr ɔ ro woɔ ki zi, ^V kan Yeezuu Krista, kasetizaa paan..., k'a lɛɛ ka an a mum bo ɔ gəəno bire ɔ, a m durnya cinno woɔ cir bi ki zi.

Bo ni woɔ ηsom, an woɔ mimbonyaaro sorgo a ma m, ^{VI} an a ka, woɔ n ɔ ba a cirbəə mannɪbənno a Zi Woso zibəə minto. A y'a ga leboore m kan paηηa ki domum k'a nyare ba ɔ. Amina!

^{VII} Ba n ni, a i zem warkɔ no ɔ, bi goaa haay y'a yim, baa goɔɔ kɔ η y'a ze ro woɔ y'a yim so. Tara bure goɔɔ heerzarle nyi kare a minto. In..., k'an yi maam!

^{VIII} Zuuba Woso a hi, a ɔ: Moo m leekarezaa, moo m jezaa. Moo n ta ɔ, m nyɪnta ɔ, m n ni nyɪntaη ɔ, ho haay Zuuba.

Zaan Goanyɪ bi makra yi

^{IX} Moo miηηa Zaan, awoo danyɪ awoo zuku-uzaa, fɪryɪre, cirbəə kan tontore ki Yeezuu

zuure nɔ ɔ, nyɪnta mɔɔ ɔ, m nɪ tara deem kɔ hi bɪr ma, n n'a hɪm ma Patmɔs ɔ, Woso lemim kan Krista kasetɪ kare kɪ minto. ^X*Sɛnt-ɛspri zer mɔɔ ra Zuuba dɔmɪm deem hinni ɔ, mɔɔ n leer paɲɲazaa ma m jɛ ɔ, ɪ ɔ, huure n n'a hɛm, an n'a hɪrɛ, a ɔ: ^{XI} Hɔ k'ɪbɪ n'a yɪm bɪ gɔrsɪra ba ci ɔ, ɪ nyɔɔ kristagɔɔɔ sokɔmarɔ saanhɪnarɔ wɔɔ ma: Efɛɛzi ɔ, Simɪrni ɔ, Pɛrgam ɔ, Tɪyatɪr ɔ, Sardɪ ɔ, Filadɛlfii ɔ, kan Lawodisee kɪ ɔ.

^{XII} Mɔɔ n bɔ kɔ m dɪga gɔaa k'a nɪ meer bam kan mɔɔ kɪ bɪ ma. Bɪ kɔ mɔɔ m wusigɔ bɪ, mɔɔ sarma fitirɛrɔ yɪ saanhɪna. ^{XIII} Fitirɛrɔ wɔɔ bire ɔ bɪ, mɔɔ gɔaa yɪ, an bɔ kɔ ɔ ɪ ɔ, Gɔaanyɪ m, an huu jintɔ da a ra, an sarma hɔsoaɔ so a ci ɔ. ^{XIV} A mim bɪ kan a mɪnkɔ bɪ kɪ nyɪnta fu fitɪtɪ ɪ ɔ, ser ka m, gɛɛ lajaa m, a mɪnyaarɔ wɔɔ nɪ yɪrɛ ɔ, sɛwurɔ m. ^{XV} A gannɔ bɔ kɔ ɔ kan zaan kɔ n y'a sɔr, an nɪ yɔm bɪ kɪ. A leer nɪ yɪrɛ ɔ hiro gɔtɔɔ susur m, ^{XVI} an nɪ monyaa saanhɪna m a bɪsɪ ɔ. Kargɔ lɛ hɪya nɪ bɔrɛ a lɛ ɔ. A meer nɪ yɔrɛ ɪ ɔ, woso nɪ gum kan paɲɲa kɪ. ^{XVII} Kɔ mɔɔ yɪ bɪ, mɔɔ m do a taa ɪ ɔ ga mɔɔ ɔ. A n a bɪsɪ wɔ ka mɔɔ ra, an a hɪ, a ɔ: ɪ da bɪ bɔ ɔ y, mɔɔ m lɛɛkarezaa, mɔɔ m jɛzaa, ^{XVIII} mɔɔ n mɪsɪr. Mɔɔ nyɪnta, m ga, bɪ ba n nɪ, mɔɔ mɪsɪr dɔmɪm k'a nyarɛ ba ɔ nɔ ɔ, bɪ mɔɔ ɪ zɛ cɛlɛnyɪnɔ m kan gɛɛnokɔ hɔɔ kɪ. ^{XIX} Hɔ k'ɪbɪ yɪ bɪ gɔrsɪra ba, kan hɔ kan ta ɔ kɪ, kan hɔ k'a nɪ zem bɪ bɔr bɪ kɪ. ^{XX} Ba monyaa saanhɪnarɔ k'ɪbɪ ɲ yɪ mɔɔ bɪsɪ wɔ ɔ kan sarma fitirɛrɔ saanhɪnarɔ wɔɔ kɪ jɪ n na: Monyaa saanhɪnarɔ wɔɔ, kristagɔɔɔ sokɔmarɔ saanhɪnarɔ wɔɔ malɛɛkarɔ m. Fitirɛrɔ saanhɪnarɔ wɔɔ kristagɔɔɔ sokɔmarɔ

saanhınaro woo m.

II

Lemim Efɛɛzi kristagooɔ sokoma minto

^I Gorsıra ba Efɛɛzi kristagooɔ sokoma maleɛka bi ma ncınaaɔ:

Gɔaa k'an ta monyaa saanhınaro woo m a bısu ɔ, an ni tam sarma fitire saanhınaro bire ɔ, ^{II} bi y'a hi, a ɔ: Moo ibı kore kan i tontore ki do, ibı bir yem gooɔ bonyaaro ma y. İbu gooɔ ku η n'a hire a ma kristazibəezanno, bi kristazibəezanno bee ni η mi ro woo ka lee. İbu bi η do ηsaarzanno. ^{III} Tontore ta ibı ɔ: ibı fir yi moo to ma, b'ıbu n i bo i je ni y. ^{IV} Bi mim ku moo n ta m kan ibı ki bi, ibı wo saa i leekare ηsare kan moo ki bi ma. ^V Bınce k'ıbu nyınta ɔ, i i bo ɔ bi to da i no ɔ. I i bo i taam k'i biisi zibəero woo boota. Ku n bee ni, moo zere ibı zi. Bi k'ıbu n i bo i taam, moo y'ıbu fitire bi sare a bınce ɔ. ^{VI} Ho niηηə k'ıbu n ta m bi, ibı nyi so Nikola gooɔ woo zibəero m, amba moo ho bi m.

^{VII} Gɔaa k'a le n taa, k'an ho ku Sent-Espri n'a him kristagooɔ sokomaro woo m bi ma.

Damazaa bi, moo mısırbaa go k'a ni arzana ɔ nyi kan ɔ an a bi.

Lemim Simırnı kristagooɔ sokoma ma

^{VIII} Gorsıra ba Simırnı kristagooɔ sokoma maleɛka bi ma ncınaaɔ:

A m leekarezaa, a m jezaa. A nyınta an ga, an a bo an bir mısırbaa no ɔ, bi n ni meer naa do bare: ^{IX} Moo ibı fıryıre do kan i ηsa ki. Bi arzakazaa n'ıbu m, moo gooɔ ku η ɔ zıforo n'a mi, ηni bokare zıforo bee ni η mi ro woo tozarle

zibæə kʊ ŋ nɪ ta m bɪ dɔ, Sɔtaana sokomace nɪ ŋ mɪ. ^X I bɪ nyi ba hɔ k'a n'a kam k'i fir yɪ bɪ ma y. Sɔtaana y'ɪbɪ ɡɔɔɔ ɡɔsɪnnɔ dum lɔnnɔcɛ ɔ, k'a a ɡɪŋɡa awɔɔ ma, b'awɔɔ fir yɪm dɔmɪm bu. Jɪm kɔɔkɔɔ k'an ta an ɪ zɛ ku. Mɔɔ mɪsɪrbaa firgə kare ɪ ɔ.

^{XI} Ɔɔaa k'a lɛ n taa, k'an hɔ kʊ Sent-Ɔspri n'a hɪm kristagɔɔɔ sokomarɔ wɔɔ m bɪ ma.

Damazaa bɪ bɪ fir yɪm zɛ hɪya hɔ ma fɪɡa y.

Lemim Pergam kristagɔɔɔ sokoma ma

^{XII} Ɔɔrsɪra ba Pergam kristagɔɔɔ sokoma maleeka bɪ ma ncɪnaaɔ:

A n nɪ kargɔ lɛ hɪyazaa m bɪ nɪ meer naa do bare: ^{XIII} Mɔɔ bɪnce k'ɪbɪ n ta ɔ bɪ dɔ. Sɔtaana cirbæəduu bɪnce m. ɪbɪ ɡɔɔta ɪ nɪ nyasɔm mɔɔ tɔ m, ɪbɪ n sɪra ka mɔɔ ɔ to y, baa dɔmɪm niŋŋə kʊ ŋ mɔɔ kasetɪzaa paan... Antipas zɛ ɔ ɡər awɔɔ zi bɪnce kʊ Sɔtaana n ta ɔ b'ɔ. ^{XIV} Bɪ mɔɔ ɪ mim m kan ɪbɪ kɪ. Ɔɔɔɔ ɡɔsɪnnɔ y'awɔɔ bire ɔ, ŋnɪ ye Balam* mim ma. A ɪ dɔndɔre bɔnyaa ka Balak ɔ k'an Israyel nyɪnɔ nyɔnnɪyɔɔta kʊ ŋ nɪ *wosobaawɔnnɔ manɪ sim sɔ kan jaandare do haay kɪ. ^{XV} ɪbɪ zi sɔ bɪ, ɡɔɔɔ ɡɔsɪnnɔ ta ɔ, ŋnɪ ye Nikola ɡɔɔɔ hɔdɪndare ma. ^{XVI} Bɪ minto bɪ, ɪ bɔ ɪ taam, kʊ n bæe mɔɔ zere ɪbɪ zi dɪtaa, m bɪ yar ba kan ŋ kɪ, m lɛ kargɔ bɪ m.

^{XVII} Ɔɔaa k'a lɛ n taa, k'an hɔ kʊ Sent-Ɔspri n'a hɪm sokomarɔ wɔɔ m bɪ ma.

Damazaa bɪ, mɔɔ *mann k'a nyaakom da kan ɔ, m jaa fu kʊ n tɔdaa ɡɔrsɪra ba ma bɪ ka ɔ. Ɔɔsɪ n tɔ bɪ do dɔ kʊ ɡɔaa k'a a si bɪ bæe y.

* ^{Ⓛ:XIV} 2.14 K'a dɪɡa 2 Pɪyɛr 2.15-16; Ziidi 11 bɪnce ɔ.

Lemim Tiyatur kristagoo sokoma ma

XVIII Gorsira ba Tiyatur kristagoo sokoma maleka bi ma ncinaaɗ:

Woso Nyi k'a minyaarɗ bo kɗ u kan sewure kɗ, a gannɗ m bo kɗ u kan zaantɗzaa kɗ bi nu meer naa do bare: **XIX** Moo ibi zibæero, ibi ŋɗare, ɗ sarakare, ɗ zibæ kan ɗ tontore kɗ do. ɗ zibæero k'ibi ŋ ba je u ro woo le da biisi hoɗ woo ra. **XX** Bi, moo heer bi nyinta kan ibi kɗ y. Ibi k'ɗ ye Zezabel ma. Lu naa do n'a hire a ma wosolesinnisorazaa, an nu moo zibæenyino nyonnyoom, an nu ho dundare ŋ nu kɗ ŋ nu jaan da, kɗ ŋ nu wosobaawonno manni sim so. **XXI** Moo toore ka u k'an a bo a taam, b'a le baa k'a a bo taam a jaandare no u y. **XXII** Diga! Moo y'a kare an wota yaaba m, an fir yi, a muno jaandenno woo maam so, kɗ ŋ n a bo a taam a zibæero woo no u y. **XXIII** Moo y'a nyino woo zinzem. Bi kristagoo sokumarɗ woo haay y'a dore ŋ u: moo m gɗaa k'a gɗaa haay letaama do kan a heer kɗ. Bi moo y'awoo gɗaa biyæ ho kan u, an a ga kɗ u kan a zaa zibæ kɗ.

XXIV B'awoo goo k'a nu Tiyatur u, a goota a n ye hodundare naa do ma bi, awoo n ye ho kɗ n'a hum ma Sotaana minno kɗ ŋ y'a nyaakom da ro woo ma y, awoo n a ka ma k'a ŋ do y. Maam bi moo bi m yare m mor gozraa ka awoo m la y. **XXV** Bi, k'a nyaso ho k'awoo n ta m bi m bala kookoo, k'an ta an moo zere domum ku. **XXVI-XXVIII** Damazaa bi, gɗaa k'a nyaso moo zibæ bi m an ta an a nyare ku, moo panja kɗ moo mɗja a yi m Zi zi bi kan u: Moo y'a kare an a so do gɗa u, a y'a sore ŋ u kusɗ-kusɗ, a yi ŋ zore

amba nɪ gedro zɔm bɪ m. Mɔɔ dɔmɪrɛ monyaa kaŋ ɔ.

XXIX Gɔaa k'a lɛ n taa, k'an hɔ kɔ Sent-Ɛspri n'a hɪm kristagɔɔ sokɔmarɔ wɔɔ m bɪ ma.

III

Lemim Sardi kristagɔɔ sokoma

ma

^I Gɔrsɪra ba Sardi kristagɔɔ sokoma malɛɛka bɪ ma ncɪnaaɔ:

Gɔaa k'a nɪ Woso ɛspri saanhɪnarɔ m kan monyaa saanhɪnarɔ kɪ bɪ nɪ meer naa do bare: Mɔɔ ɪbɪ zibɛɔro dɔ, ɪ y'a lɛ bɔrɛ ɪbɪ ɔ ɪ ɔ, ɪ mɪsɪr, bala gɛr n'ɪ mɪ. ^{II} ɪ tɔ ɔ, ɪ b'a ka an gɔɔta an n'a ɲɔam k'a ga bɪ n a nyambɔr y, a mɪm bɔ ɔ. Bala, mɔɔ yɪ, ɪbɪ zibɛɔ bɪ mɪɲɲabaa bɪ gɔta mɔɔ Woso mɪm ɔ y. ^{III} Hɔ k'ɪbɪ yɪ, ɪ ma sɔ bɪ tɔ da ɪ nɔ ɔ. Nyasɔ m k'ɪ ɪ bɔ ɪ taam. K'ɪbɪ n dundo ɪ zi, mɔɔ zɛrɛ am koor hɔ bɪ m. B'ɪbɪ bɪ wakatɪ kɔ mɔɔ n nɪ zɛm bɪ daata zɛ ɪbɪ ra bɪ dɔrɛ y. ^{IV} Bɪ kan bɪ kɪ, ɪbɪ gɔɔɔ gɔsɪnnɔ ɪ Sardi ɔ, ɪ n dintim ka a huuro ma y. ɲ zum kɔ ɔ kan mɔɔ kɪ, huu furo n a ma, bala, ɪ y'a ga m. ^V Damazaa bɪ, huu fu dure a ma ncɪnaaɔ, mɔɔ b'a tɔ bɔm mɪsɪrbaa ci b'ɔ y. Mɔɔ y'a kasetɪ kam m Zɪ kan a malɛɛkarɔ kɪ taa, mɔɔ ɔ, mɔɔ gɔaa m.

^{VI} Gɔaa k'a lɛ n taa, k'an hɔ kɔ Sent-Ɛspri n'a hɪm kristagɔɔ sokɔmarɔ wɔɔ m bɪ ma.

Lemim Filadelfii kristagɔɔ sokoma ma

^{VII} Gɔrsɪra ba Filadelfii kristagɔɔ sokoma malɛɛka bɪ ma ncɪnaaɔ:

Gōaa muḡḡa, sūrazaa bī, k'a nī David celenyī m, an a gōm bī gōsī b'a dam ma a n a ta y, an n'a tam bī gōsī b'a dam ma an a gō y bī nī meer bare, a ō: **VIII** Mōō ɪbū zibəəro dō: Ba n nī, mōō cēlē gō, ɪ lēē, bī gōsī b'a dam ma an a ta y. ɪbū paḡḡa bī bī gōta y, bī kan bī kī, ɪbū gōota ɪ zu mōō lemim ō, ɪbū n bīsī ka mōō tō ma y. **IX** Sōtaana sokōmace gōōō kō ḡ ō, zūfōrō n'a mī rō wōō, ḡḡaar ḡn'a bare, zūfōrō bēē n ḡ mī y. Mōō y'a kare, ḡnī bōr, ḡnī bī kukurō zē ɪbū taa, bī ḡn'a dōm ma ḡ ō, mōō ɪbū ḡḡa. **X** Bala, ɪbū ɪ zum mōō lemim ō kan tōntōore kī, mōō dōre ɪbū ma sō fūryre k'a nī zem bī bōr durnya jillī nō ō k'a bī durnyazannō makra ba bī dōmim ō. **XI** Mōō zem zōō, nyasō hō k'ɪbū ta m bī m kōōkōō, kō gōsī b'ɪbū firgē bī yō ɪ nī y. **XII** Damazaa bī, mōō y'a bam mōō Zī Wosoce bī sagō, a bī bōm dō fūga y. Bī mōō yī m Woso tō ḡōrsīra bam ma, kan mōō Woso kō tō kī, Zerizalem daa k'a a to brama mōō Woso zī an nī zerm bī kī, kan mōō tō daa bī kī.

XIII Gōaa k'a lē n taa, k'an hō kō Sent-Əspri n'a hūm kristagōōō sokōmarō wōō m bī ma.

Lemim Lawodisee kristagōōō sokōma ma

XIV ḡōrsīra ba Lawodisee kristagōōō sokōma malēka bī ma ncīnaas:

Ba hō kō Amina, kasetīzaa paan..., sūrazaa, an a zē kō ra kan Woso kī hō haay dare sūḡḡida ō bī n'a hūm na: **XV** Mōō ɪbū zibəəro dō. ɪbū bī nyōōre, b'ɪbū bī kaare y. A ḡḡa mōō ō k'ɪbū n bīr nyōōre ḡēē kaare. **XVI** Bī k'ɪbū n zaarōō, ɪbū bī nyōōre, b'ɪbū bī kaare bī, mōō y'ɪbū bōre m lē. **XVII** Bala, ɪbū y'a hūre, ɪ ō: Hōnyīzaa n'ī mī, mōō m ba hōnyīzaa, mōō bīr m kam hōsī ma dō

y, bi k'ibut n a do i o, i i fir no o, cicir no o, i m nsozaa, i m bso, i m digi bi. ^{XVIII} Ibut dondo moo nawom k'i sarma ku η y'a sor bi si moo zi k'i ba honyi'zaa, k'i huuro furo si, k'i du i ma, k'i nyanni nyaakom da m. I ho si i to i mim la k'i i da ma i lee yi. ^{XIX} Goo haay ku moo nsoa ro woo, moo ni η bom zaa o, m ni η honhorm. Ncinaau bi, i to o, k'i i bo i taam! ^{XX} Ba moo jum cele ma, m n'a zem na. Ku goaa moo leer ma, an ce bi le go, moo gasom zi. M ho bi kan ki, an a bi kan moo ki. ^{XXI} Damazaa bi, moo y'a kare, an nyinta kan moo ki, m cirbaedu ra, amba moo m da ma so, m ta m aa nyinta kan m Zi ki a cirbaedu ra bi m.

^{XXII} Gooa k'a le n taa, k'an ho ku Sent-Espri n'a hum kristagoo sokomaro woo m bi ma.

IV

Woso dawre Arzana o

^I Bi je o bi, moo m ya m a yi cele n a go brama, bi leer ku moo lee ka m a ma, an meer ba kan moo ki an bo ku o kan huure leer ki b'a hi moo m, a o:

Der naa o, ku m ho k'a ni zem bi nyinta o bi hinka i m.

^{II} Leem bi, Sent-Espri zer moo ra. Bi, moo duu yi brama b'o, goaa ni nyintam la. ^{III} Gooa k'a ni nyintam la bi, bo a ku o kan jaa ku n n'a birm zaspri, n n'a birm sardannu bi ki. Bramahowosore k'a bo ku o kan jaa ku n n'a birm emerodu bi n bir duu bi ma. ^{IV} Duuro buhira a yaa si i bir duu bi ma, bi duuro woo duro burə o, googusinno buhira a yaa si i

nyunta η la, ηni huuro furo du a ma, sarma firgəro ni η mim ma. ^V Brama nyaki ni bəm duu bi nɔ ɔ kan leerlo ki, kan bramahəənsire ki. Fiture saanhınarɔ ni cirbəəduu bi jir ɔ, ηn'i yɔm kan paŋŋa ki, brɔɔ m Woso ɛspri saanhınarɔ wɔɔ. ^{VI} Duu bi lɛɛ bi, bɔ a kɔ ɔ, ɪ ɔ, higɔta hi k'a ni yɔm pekɔ-pekɔ am kristal hɔ bi m bi m.

Hɔmɪsɪrɔ si ɪ bir duu bi ma. N ni mɪnyaarɔ m a mɛ ma jilli lɛɛ kan jɛ ki. ^{VII} Lɛɛkare hɔmɪsɪr bi, bɔ a kɔ ɔ kan poozaa ki. A huɪya hɔ bi, bɔ a kɔ ɔ kan ηsaapoo ki. A kaakɔ hɔ bi meer ɪ bɔ kɔ ɔ kan gɔaa hɔ ki. A si hɔ bi bɔ a kɔ ɔ kan caa gɔta k'a wer bi ki. ^{VIII} Hɔmɪsɪrɔ wɔɔ za sɔrdi-sɔrdi, mɪnyaarɔ n bir η ma jilli, kan η nɔ ɔ ki. Sinuu ɔ kan a gunuu ɔ ki, a hi nawɔm ncɪnaaɔ bi η bir a tore y, η ɔ:

«Mɪŋŋa, Mɪŋŋa, Mɪŋŋa, Zuuba, Woso paŋŋa k'a jirɛ ba ɔ, a ɪ nyunta ɔ, an ta ɔ, an ni zem bi.»

^{IX} Bi kɔ hɔmɪsɪrɔ wɔɔ bɔr ηn'i laa lɔm ηn'a lɛ bəm bɔ ni nyɪntam duu bi ra an mɪsɪr dɔɔraa k'a nyare ba ɔ nɔ ɔ b'ɔ, ηn'a dan ɔ, ηn'i yaa dam ni barka, ^X*gɔɔɔgusinno buhɪra a yaa si rɔ wɔɔ ɪ kukurɛ zɛrɛ bɔ ni nyɪntam duu burɔ ɔ an mɪsɪr dɔɔraa k'a nyare ba ɔ nɔ ɔ bi taa, ηn'a dan ɔ, ηn'a firgəro wɔɔ zom duu bi lɛɛ, ηn'a hirɛ, η ɔ:

^{XI} «Zuuba wɔɔ Woso, ɪbu ɪ ga lɛbɔurɛ, daurɛ kan paŋŋa ki m. Bala, ɪbu ɪ hɔ haay da: ɪbu yɪ η ηsa, kɔ η ni bir ta ɔ, bi y'a ka, ɪ η da.»

V

Ci kan sinnɪyɛm ki

^I Mɔɔ ci yɪ ɡɔaa k'a nɪ nyɪntam duu bi ra bi biɪɪ wɔ ɔ, n n a ɡɔrsɪra ba a nɔ ɔ kan a burɔ ki, n n a kɔsi kɔsɪrɛ saanhɪna m. ^{II} Mɔɔ malɛɛka paɲɲazaa yɪ, an n'a hɪm kan paɲɲa ki, a ɔ:

Nka y'a ga m, an ci bi ɡɔ, an a kɔsɪrɛrɔ wɔɔ cincer?

^{III} Bi ɡɔaa ba ɔ an nɪ brama ɡɛɛ, tara burɔ ɔ ɡɛɛ, tara noom ɔ, an n'a dam ma, an ci bi ɡɔ, ɡɛɛ an dɪga a y. ^{IV} Bi, mɔɔ heer a zar kɔ n n ɡɔaa yɪ an a ga m an ci bi ɡɔ, ɡɛɛ, an dɪga a bi tɔ ma. ^V ɡɔɔɔɡusɪnno wɔɔ ɡɔaa deem n a hɪ mɔɔ m, a ɔ:

I b'i heer zar y. Ba n nɪ, Ziida do poozaa k'an David yaɲɲa bi, k'a yɪ damazaa bi, an nɪ ci bi ɡɔm kan a kɔsɪrɛrɔ saanhɪnarɔ wɔɔ ki.

^{VI} Keere bi, mɔɔ sinnyɛɛm yɪ an jɪm, ɪ ɔ, a zɛ n y'a ɔ, duu bi bire ɔ, hɔɔmɪsɪrɔ wɔɔ kan ɡɔɔɔɡusɪnno wɔɔ ki m bir ma. A minno saanhɪna kan a minyaarɔ ki saanhɪna, η miɲɲɔɔ n Woso ɛspri saanhɪnarɔ k'a η nyɔɔ tara burɔ ɔ rɔ wɔɔ. ^{VII} A a zɔ k'a ci bi si bɔ nɪ nyɪntam duu bi burɔ ɔ bi biɪɪ wɔ ɔ. ^{VIII} K'a ci bi si bi, hɔɔmɪsɪrɔ si rɔ wɔɔ kan ɡɔɔɔɡusɪnno buhɪra yaa si rɔ wɔɔ ki kukurɔ zɛ sinnyɛɛm bi taa. ɡɔaa biyɔɔ nɪ kɔnnɪ m kan sarma laagarɔ ki, tidɔɔr nyisi nɪ η hɪnhan. Wosogɔɔɔ yaadare m. ^{IX} Nɪ nɪ laa daa lɔrɛ, η ɔ:

«Ibu y'i ga m ɪ ci bi si,
 ɪ kɔsɪrɛrɔ wɔɔ cincer,
 bala, n y'ɪbu zɛ ɪbu n ɡɔɔɔ bɔmbɔ do haay nɔ ɔ,
 lemim biyɔɔ nɔ ɔ,
 kɔrɔ y'a hɔnhɔ ki nɔ ɔ,
 tara y'a hɔnhɔ ɪ ma bi m,

ι η ka Woso σ.

^X Ibι η ba cinno,
mannubənno wɔɔ Woso minto,
bι η cirbəə bιm tara burə σ.»

^{XI} Mɔɔ dɪga, m maleɛkarɔ cir leer ma, η lɛ tisi-tisi kan tisi-tisi k'a lɛ ba σ y, ηnι bιr duu bι ma kan hɔɔmɪsuro kι, gɔɔɔgusinno kι. ^{XII} N n a leer busu kan paŋŋa kι, ηn'a hɪɛ, η σ:

«Sinnyɛem kɔ η y'a zɛ b'a ga m an paŋŋa yι kan arzaka kι, mindɔɛ kι, kan dama kι, daɔɛ kι, cirbəə kι, lɛbɔɔɛ kι.»

^{XIII} Hɔɔdare haay k'a nι brama, an nι tara burə σ, tara noom σ kan hi burə kι hɔɔmɪsuro haay kɔ η nι ta η σ rɔ wɔɔ, mɔɔ ma ηn'a hɪɛ, η σ:

«Bɔ nι duu burə σ kan sinnyɛem bι kι m lɛbɔɔɛ, daɔɛ, cirbəə kan paŋŋa kι yι dɔɔraa k'a nyare ba σ nɔ σ.»

^{XIV} Hɔɔmɪsuro siro wɔɔ n'a hɪɛ, η σ: «Amina!» Gɔɔɔgusinno wɔɔ n kukurə zɛ, ηn'a dan σ.

VI

Lɛɛkare kɔsɪrɛɔ sɔrdɪɔ wɔɔ hɔnhɔrlɛ

^I Kɔ sinnyɛem bι lɛɛkare kɔsɪɛ bι hɔr saanhunarɔ wɔɔ bar la bι, mɔɔ yι, m a ma hɔɔmɪsuro siro wɔɔ lɛɛkarezaa bι hɛən si bramahɛənsire m, a σ: «Bɔr!» ^{II} Bι, mɔɔ sisi fu yι. Gɔaa k'a da σ bι n sa nyaso a wɔ σ. N n cirbəə firgə ka σ, an ta k'a yaa yar ba, a ι dama m, b'a dama yɪm.

^{III} K'a kɔsɪɛ hɪya hɔ bι hɔr bι, mɔɔ ma hɔmɪsɪr hɪya hɔ bι n hɛən si, a σ: «Bɔr!» ^{IV} Sisi vanta n a hunka piin...: N lɛ ka gɔaa k'a da σ b'σ

k'an laafu bo durnya o ko goco n bir ko zinzem, n kargu jinto ka o so.

V K'a kusire kaaku ho bi hur bi, moco ma, homisir kaaku ho bi haen si, a o: «Bor!» Bi, moco sisi kundə yi. Gaa k'a da o bi ni ho ko n ni mor gore makra bam ni bi n'a wo o. VI Bi, moco ho niŋŋə ma an bo ko o kan leer ki hoomisuro siro wo bire o, an n'a hire, a o: «Yirya makra ba deem, hindeem zibəə busoo ma, naanyaa makra kaaku, hindeem zibəə busoo ma. K'a goota nyoo bi ma kan dɔven bi ki, i b'i wo da ma y.»

VII K'a kusire si ho bi hur bi, moco ma homisir si ho bi m haen si, a o: «Bor!» VIII Bi, moco sisi vonnumezaa yi. Gaa k'a da o bi bir n nawom «ze» gaenoko n zu a je o. N paŋŋa ka η o ko η n'a so tara burə zekumbir si kər bi deem o, ko η ni goco zinke kargu m, no m, yaaba bonyaa m kan pooho ki m.

IX K'a kusire soor ho bi hur bi, moco goco ko η yi η zinke Woso lemim kan kaseti ko η y'a ka bi minto ro wo nyiro yi, manɔduu bi leta. X N n'i zee dam kan paŋŋa ki, η o: «Zuuba miŋŋa, sirazaa, ubi maasire bare an ta an domum kara ku k'i bokare i dodo ka, i wo ma bi zim bo durnyazanno ma?» XI N n huu fu ka η gaa biyəə o, n n a hi η ni, ko η n'a ya, ηni bor a ma poore, k'an ta, an η zibəəkoonro kan η danyino ko η ni zem bi η zinke am η ho bi m no wo lezerle domum ku.

XII Bi, k'a kusire sordɔ ho bi hur bi, moco taranyiŋŋore gota yi. Woso n a ba kundə i o peera ko n y'a ba homisir ka kundə m, mom bi jilli n a ba i o ma m. XIII Monyaaro n sur tara o, i

ɔ, hɪnhɛr gandaara ɪ soɔn jɪngɪr sur. ^{XIV} Brama
 n a gɔr ɪ ɔ, wɔtaa n y'a gɔr. Ciro haay kan tararɔ
 kɔ η nɪ hi bire ɔ rɔ wɔɔ kɪ n'a gaa a bɪncɛrɔ
 ɔ. ^{XV} Tara burɛ cinno, gɔɔɔ gɔtɔɔ, yarbɛnno
 cinno, arzakazanno kan paŋŋazanno kɪ, lɔnno
 kan soamuŋŋaɔzanno kɪ, η haay, a nyaakom
 dɪnda ciyaarɔ kan cigɛəziro kɪ ɔ. ^{XVI} Ŋ n a hɪ
 ciro kan jaarɔ wɔɔ kɪ m, η ɔ: «K'a dɪnda wɔɔ ra,
 k'a wɔɔ nyaakom da laatɔ gɔaa k'a nɪ nyɪntam
 cirbɛəduu burɛ ɔ bɪ meer ma, kan sinnyɛɛm bɪ
 nɔmaa kɪ. ^{XVII} Bala, η nɔmaa dɔmɪm gota ɪ bɔr,
 nka n n'a dam ma an bɔlɛ nɪ?»

VII

Gɔɔɔ kɔ η Woso makra yɪ rɔ wɔɔ

^I Bɪ jɛ ɔ bɪ, mɔɔ malɛkarɔ yɪ si, ηnɪ jum tara
 gɔrga si bɪ nɔ ɔ. Ŋ nɪ tara burɛ hɪnhɛr si bɪ
 nyasɔ, kɔ hɪnhɛr sɪ b'a da ma an hɔn tara burɛ
 ɔ, hɪgɔta burɛ ɔ, gɛɛ gɔ deem taan... burɛ ɔ
 y. ^{II} Mɔɔ malɛka vanta yɪ, an a to dɔgɔr ɔ,
 an Woso mɪsɪr bɪ hɔ makra sa a wɔ ɔ. A n a
 leer busu gɔta an a hɪ malɛkarɔ siro kɔ η nɪ
 paŋŋa m, ηn'a dam ma, ηn'a bɔnyaa ba tara
 kan hɪgɔta kɪ m nɔ wɔɔ m, a ɔ: ^{III} «A bɪ hɔsɪ
 ba tara m kan hɪgɔta kɪ, gɔrɔ wɔɔ kɪ m, kɔ wɔɔ
 n makra da wɔɔ Woso zibɛənyɪnɔ wɔɔ tusɛ ɔ
 y.» ^{IV} Bɪ, mɔɔ gɔɔɔ kɔ η Woso makra bɪ yɪ
 a tusɛ ma rɔ wɔɔ lɛ ma: Ŋ tisi-tisi zɔrɔ busi
 yaa si, ηnɪ makra bɪ yɪ, Israyɛl nyɪnɔ paryaa
 bueerehɪya bɪ nɔ ɔ. ^V Ziida paryaa ma, gɔaa tisi-
 tisi bueerehɪya, η makra bɪ nɔ η tusɛ ma. Ruben
 paryaa ma, η tisi-tisi bueerehɪya; Gaad paryaa

ma, η tisi-tisi bueerehuuya; ^{VI} Aseer paryaa ma, η tisi-tisi bueerehuuya; Neftalii paryaa ma, η tisi-tisi bueerehuuya; Manase paryaa ma, η tisi-tisi bueerehuuya; ^{VII} Sumnyon paryaa ma, η tisi-tisi bueerehuuya; Levii paryaa ma, η tisi-tisi bueerehuuya; Isakaar paryaa ma, η tisi-tisi bueerehuuya; ^{VIII} Zabilon paryaa ma, η tisi-tisi bueerehuuya; Zozef paryaa ma, η tisi-tisi bueerehuuya; Benzamen paryaa ma, η tisi-tisi bueerehuuya, ηni makra bi m a tusə ma.

Gooɔ cir k'a le ba ɔ

^{IX} Bi je ɔ bi, moo gooɔ cir gɔta yi, gɔaa b'a dam ma, an η le sa y. Tara y'a honho, do y'a honho, koro y'a honho, lemim y'a honho gooɔ m. N n jum brama cirbæduu bi kan sinnyeem bi ki taa, ηni zaba huuro du a ma, ηn'i be leero m a wo ɔ. ^X N n a leer busu brama, ηn'a hure, η ɔ: «Bomɔre bi, a to a ɔ woɔ Woso k'a ni nyintam cirbæduu ra kan sinnyeem bi ki zi!»

^{XI} Malɛkarɔ haay ku η y'a ze ku ra ηni bir cirbæduu bi ma ro woɔ kan gooɔgusinno woɔ ki, homisir siro woɔ ki kukurə ze ηn'a meer ku tara ma duu bi le ɔ, ηn'i Woso dan ɔ. ^{XII} N n'a hure, η ɔ: «Amina! Woɔ Woso n daɔre yi kan leɔɔre ki, mindɔre, barka yaa, cirbæ kan panja ki yi doɔraa k'a nyare ba ɔ no ɔ. Amina!»

^{XIII} Gooɔgusinno woɔ gɔaa deem meerbaa sa, an a hi moo m, a ɔ: Gooɔ noɔn duro ku η zaba furo du a ma ro woɔ, nkoo ni? A to η y'a ɔ ka?

^{XIV} Moo n a nyi bo no, moo ɔ: Moo Zuuba, ibu y'a do! A n a hi moo m, a ɔ: Bo η y'a ɔ fir gɔta bi no ɔ. A huuro woɔ sergo η y'a ɔ, sinnyeem ma

bɪ nɔ ɔ, ɲ fu n bɔ. ^{XV} Bɪ minto y'a ka, ɲn'i junum Woso cirbæduu bɪ lɛ ɔ, ɲn'i daure zi bam sinuu ɔ kan a gunuu ɔ kɪ a cɛ ɔ b'ɔ. Bɪ, bɔ nɪ nyɪntam a cirbæduu bɪ ra bɪ dɔre ɲ ma. ^{XVI} Nɔ bɪ ɲ zem dɔ, mɪsɪ bɪ ɲ nyasɔm dɔ y, wosogure kan sinseem kɪ bɪ nare ɲ ma dɔ y. ^{XVII} Bala, sinnyeem k'a nɪ junum cirbæduu bɪ burɔ ɔ bɪ n nɪ yɪre ɲ dundor. A kare ɲ lɛɛ, an ta ɲ nɪ mɪsɪrbaa himinyaarɔ bɪncɛ ɔ. Bɪ Woso yɪ ɲ nyifeer do haay gɔngɔm ma.

VIII

Kɔsɪre saanhɪna hɔ hɔrlɛ

^I Kɔ sinnyeem bɪ kɔsɪre saanhɪna hɔ bɪ hɔr bɪ, lɛɛ zɛ sɪ... brama ɔ, an ta, an miniti bukɔrku ku.

^{II} Bɪ, mɔɔ malɛɛka saanhɪnarɔ kɔ ɲ nɪ Woso taa rɔ wɔɔ yɪ. N ɲ huurero gɔtɔɔ ka ɲ ɔ saanhɪna.

^{III} Malɛɛka vanta n bɔr an bɪ jum manɲijaa bɪ lɛ ɔ. A n tidæar nyisi laaga kɔ n y'a ba sarma m bɪ sa a wɔ ɔ, n n tidæarlo ka ɔ gɔta k'an a zɛ kɔ ra kan wosogɔɔ wɔɔ haay yaadarerɔ kɪ k'a nɪ ɲ ka Woso ɔ sarma manɲijaa k'a nɪ cirbæduu bɪ lɛ ɔ bɪ burɔ ɔ. ^{IV} Tidæar sɪɲɲɔ bɪ n a to malɛɛka bɪ wɔ ɔ kan wosogɔɔ wɔɔ yaa dare kɪ, an der an ta Woso taa. ^V Malɛɛka bɪ n tidæar nyisi mɔr bɪ sa, an manɲɪduu bɪ sɛ sa an a da ɔ, an a han, an a zo tara burɔ ɔ. Bramahæənsirero, leerlo kɪ, brama nyakɪ kan taranyɲɲɔre kɪ nyɪnta ɔ.

Lɛɛkare huurero sɔrdɪrɔ wɔɔ

^{VI} Malɛɛka saanhɪnarɔ kɔ ɲ nɪ huurero saanhɪnarɔ wɔɔ m bɪ, ɲ y'a banka ka ɲ hɛ.

^{VII} Lɛɛkarezaa b'a huure bɪ hɛ: Lajaa kan sɛ kɪ an a war kɔ ma kan ma kɪ sur tara burɔ ɔ. Sɛ n

tara burə zekumbir kaako bi deem sa kan tara burə zekumbir kaako bi deem goro ki, burbutur do haay ki.

^{VIII} Maleeka huya ho bi n a huure bi he: Ho m, an bo ko o kan ci guta ko se a sa, n n a nyoota n a da higota o ki. Higota bi zekumbir kaako bi deem a ba ma. ^{IX} Higota bi hoomisturo woo zekumbir kaako bi deem no n gunga, kooloo guta-gutaroo woo zekumbir kaako bi deem n a zar.

^X Maleeka kaako ho bi n a huure bi he: Monyaa gandaa n a to brama an a da an ni bure, i o sewure m. A da a o koyaroo zekumbir kaako bi deem kan himinyaroo woo ki ra. ^{XI} Monyaa bi do to m «kosi-kosi». Hiro woo zekumbir kaako bi deem n a ba «kosi-kosi», gooo n gunga guta hiro woo ko η y'a ba kosi-kosi minto.

^{XII} Maleeka si ho bi n a huure bi he: Wosogure zekumbir kaako bi deem kan mom zekumbir kaako bi deem ki, monyaroo zekumbir kaako bi deem ki n a ba monsigə. Sinuu zekumbir kaako bi deem n a ba monsigə, gunuu maam so.

^{XIII} Moo n diga, m ceda yi werle ma brama noyaa o, m a ma, an n'a hum kan panja ki, a o: «A yim kosi! A yim kosi! A yim kosi, tara burə gooo woo ma huurero ko maleekaroo kaakoro woo n ni zem k'a b'a he bi minto.»

IX

^I Maleeka soor ho bi n a huure bi he: Moo n monyaa yi, an a to brama o, an b'a da. N n yaa gandaa k'a no tekka ba o bi celenyi ka o. ^{II} A n yaa gandaa k'a no tekka ba o bi le go, siηηə n bo o, i o, se gandaa siηηə m. Siηηə bi n a ka woso

kan hınher kɪ n a ba kundə. ^{III} Bɪsɪnɔ n bə sɪŋnə bɪ do nɔ ɔ, ɲn'a kərgu tara burə ra. N n paŋŋa ka ɲ ɔ, am tara burə bɔɔrɔɔ hɔ bɪ m. ^{IV} N n lɛ ka ɲ ɔ: Kɔ ɲ bɪ hɔsɪ ba tara burə bur nɪ, bɪ ɲ bɪ hɔsɪ ba gɔ m, gɛɛ hɔ k'a nɪ lɛɛ dam tara burə ɔ bɪ nɪ y. Bɪ kɔ ɲ n nyaa ba kan gɔɔɔ kɔ Woso makra ba ɲ tusə ɔ rɔ wɔɔ kɪ bala. ^V N zaa ka ɲ ɔ kɔ ɲ n fir ka gɔɔɔ wɔɔ ma mom soor tɔr, bɪ kɔ ɲ bɪ ɲ zɪnzɛ y. Bɪ fir kɔ ɲ n'a kam gɔɔɔ ma bɪ bɔ kɔ ɔ kan bɔɔrɔ k'a nɪ gɔaa hanm bɪ kɪ. ^{VI} Dɔmɪnnɔ wɔɔ duro ɔ bɪ, gɔɔɔ zɛ birm, bɪ ɲ b'a yɪɛ y. N y'a ɲɔam k'a gɪnga, bɪ zɛ bɪ y'a sire ɲ lɛɛ.

^{VII} Bɪsɪnɔ wɔɔ duro bɔ ɲ y'a ɔ kɔ ɔ kan sisiro kɔ ɲ mɔr da ɲ ma k'a ta ɲ nɪ yar ɔ rɔ wɔɔ kɪ. N minno wɔɔ ra bɪ, a k'an naa ɪ ɔ, sarma firgəro m. N meerlɔ wɔɔ n bɔ kɔ ɔ kan gɔɔɔ hɔɔ kɪ. ^{VIII} N minkəro n bɔ kɔ ɔ kan lannɔ hɔɔ kɪ, ɲ sɔrɔ n bɔ kɔ ɔ kan poozaa sɔrɔ kɪ. ^{IX} N cɪrɔ wɔɔ k'an naa ɪ ɔ, pɔyaa gonɲoro ɲ yɪ ɲ ka a ma, ɲ zarɔ wɔɔ bɔgɔr bɪ n bɔ kɔ ɔ kan sisiro terkɔrɔ kɔ ɲ bra si ɲn'ɪ tam yar ɔ rɔ wɔɔ bɔgɔr kɪ. ^X N monno wɔɔ n bɔ kɔ ɔ kan bɔɔrɔrɔ monno kɪ, ɲ karɔ n ta ɔ. N monno wɔɔ ɲ paŋŋa bɪ n ta ɔ, k'a fir ka gɔɔɔ ma mom soor tɔr. ^{XI} N cir bɪ m yaa gandaa k'a nɔ tekka ba ɔ malɛka kɔ n n'a birm *ebree lemim m «Abadɔn», n n'a birm grekkɪ m «Apoliyɔn» bɪ m.

^{XII} Lɛɛkare kɔsɪ bɪ cem: Ba kɔsɪ vantɔɔ huɪyɔɔ n nɪ zem k'a b'a nya ɔ na.

^{XIII} Malɛka sɔrdɪ hɔ bɪ n a huure bɪ hɛ: Bɪ, mɔɔ leer ma an a to sarma mannɪjaa kɔɔn siro k'a nɪ Woso lɛɛ bɪ zeezi. ^{XIV} A n n'a hum malɛka sɔrdɪ hɔ k'a nɪ huure bɪ m bɪ m, a ɔ: «Bar zɛ

malɛkarɔ siro kɔ η yi η sur Efratɪ kɔ gɔta bure
 ɔ rɔ wɔɔ ma.» ^{XV} N n bar zɛ malɛkarɔ siro kɔ
 η y'a banka ηn'ɪ dɔm wakati, dɔmum, mom kan
 dɔɔraa kɪ minto, k'a bɪ zamaa zekumbir kaaku
 deem zɛ rɔ wɔɔ ma. ^{XVI} Bɪ, mɔɔ sisiro zannɔ wɔɔ
 lɛ ma: N miliyɔn zɔɔhɪra. ^{XVII} Sirozannɔ kɔ η
 y'a hunka mɔɔ m makra bɪ nɔ ɔ rɔ wɔɔ ba n nɪ:
 Gɔŋɔoro η yi η ka a ma, ηnɪ bɔ kɔ ɔ kan sɛ kɪ,
 bɔrame kɪ, kidibirme kɪ. Sisiro wɔɔ minno wɔɔ
 n bɔ kɔ ɔ kan poozannɔ minno kɪ, sɛ n nɪ bɔrɛ
 η lɛ ɔ kan siŋŋɔ kɪ, kidibir kɪ. ^{XVIII} Kɔsɪ kaakɔɔ
 nɔɔm, sɛ, siŋŋɔ kan kidibir kɔ η nɪ bɔrɛ η lɛrɔ
 ɔ, gɔɔɔ zekumbir kaaku deem zɛ. ^{XIX} Bala, sisiro
 wɔɔ paŋŋa bɪ, η lɛrɔ an ta ɔ kan η monno kɪ
 sɔ. Kɔ sɪra nɪ, η monno wɔɔ bɔ η y'a ɔ kɔ ɔ kan
 minno kɪ, η minno n tɪnta ɔ, bɪ n'a kare ηn'a
 dam ma, ηn'ɪ fir kam gɔɔɔ ma.

^{XX} Kɔ gɔɔɔ kɔ η gɔɔtarɔ wɔɔ nɪ, gɔɔɔ kɔ η n
 gɪnga fɪryɪrɛrɔ nɔɔn duro nɔ ɔ rɔ wɔɔ, η n a bɔ a
 taam ηn'a wɔbɔmbɔ a zibɔɛro wɔɔ ɔ y. N gɔɔta,
 ηn'ɪ zinɛro, *wosobaawɔnnɔ kɔ η yi η ba sarma
 m gɛɛ wanzur m, gɛɛ zaan m, gɛɛ jaa m, gɛɛ gɔ
 m, kɔ η b'a dam ma, ηnɪ lɛɛ yi, ηnɪ mim ma,
 ηnɪ ta rɔ wɔɔ dan ɔ y. ^{XXI} N n a bɔ a taam ηn'a
 wɔbɔmbɔ a gɛrzɛrɛ, a wɔkurero, a jaandare kan
 a kombaarɔ wɔɔ kɪ ɔ y.

X

Malɛka kan ci poore kɪ

¹ Bɪ jɛ ɔ bɪ, mɔɔ malɛka paŋŋazaa deem yi,
 an a to brama, an nɪ zerm, warkɔ n a kurɔ ɪ
 ɔ, huu m. Brama hɔwasɪɔrɛ n a bɪr a mim
 ma, a meer nɪ yɪrɛ ɪ ɔ wosogure m. A gannɔ

ni yire ɪ ʊ se y'a zaa da. ^{II} Ci poore n'a wɔ ʊ, an gɔ. A n a bɪsɪ gam tɔ higɔta ra, an a jɪsa gam tɔ tara ra. ^{III} A n zee gɔta da, an bɔ kɔ ʊ kan poozaa baadare kɪ. K'a zee bɪ da kan paŋŋa kɪ bɪ, bramahəənsire saanhɪnarɔ wɔɔ baa da. ^{IV} Kɔ bramahəənsire saanhɪnarɔ wɔɔ baa da bɪ, mɔɔ nyɪnta kɔ m a gɔrsɪra ba, mɔɔ leer ma an a to brama, an n'a hɪm mɔɔ m, a ʊ: Bramahəənsire saanhɪnarɔ wɔɔ leer nyaakom da, ɪ bɪ ŋ da ci ʊ y.

^V Malɛɛka kɔ mɔɔ nyɪnta m a yɪ, an ni jɪnum higɔta kan tara kɪ burə ʊ bɪ, a a bɪsɪ wɔ busu brama, an a wer si ^{VI} k'an bɔ m mɪsɪr dɔɔraa nyare ba ʊ bɪ nɔ ʊ, an brama da kan tara kɪ kan hɔɔ haay kɔ ŋ ni ŋ nɔ ʊ rɔ wɔɔ kɪ, an higɔta da kan hɔ k'a n'a nɔ ʊ bɪ kɪ m, a ʊ: Dɔmɪm dare ba ʊ dɔ y. ^{VII} Dɔmɪm kɔ malɛɛka saanhɪna hɔ bɪ n n'a huure bɪ heŋ ʊ bɪ, Woso mim k'a nyaakom da bɪ kɔ yire, amba a hɪ a zibəənyɪnɔ lesinnɪsorazannɔ padare m bɪ m.

^{VIII} Leer kɔ mɔɔ ma an a to brama b'a ya an a hɪ mɔɔ m, a ʊ: Ta, ɪ ci kɔ n y'a gɔ malɛɛka k'a ni jɪnum higɔta burə ʊ kan tara kɪ wɔ ʊ bɪ si.

^{IX} Mɔɔ ni m zɔ malɛɛka bɪ ma, m a ye han k'an ci poore bɪ ka m ʊ. A n a hɪ mɔɔ m, a ʊ: A si, ɪ sɔ. A nyɪntam kɔsɪ-kɔsɪ ɪbɪ nɔ ʊ. Bɪ, a nyɪntare am zɔɔn hɔ bɪ m ɪbɪ le ʊ.

^X Mɔɔ n ci poore bɪ si malɛɛka bɪ wɔ ʊ, m a sɔ. Mɔɔ le ʊ bɪ a nyɪnta am zɔɔn hɔ bɪ m. Bɪ kɔ mɔɔ sɔ bɪ, mɔɔ nɔ a ba kɔsɪ-kɔsɪ.

^{XI} N n a hɪ mɔɔ m, n ʊ: A a ga m k'ɪbɪ n ɪ ya, ɪ Woso le si ɪ so ra kɔrɔ gɔta minto, tararɔ gɔta minto, lemim gɔta kan cinno gɔta kɪ minto.

XI

Kasetizanno huyoo

^I Bɪ jɛ ɔ bɪ, n n niigə ɡɔ ka mɔɔ ɔ, an bɔ kɔ ɔ kan hɔ makra bare ɡɔra kɪ, n n'a hɪ mɔɔ m, n ɔ: wuti, ɪ Wosoɕɛ bɪ makra ba kan mannijaa bɪ kɪ, k'ɪ ɡɔɔ kɔ η nɪ Woso dan ɔ b'ɔ rɔ wɔɔ lɛ sa. ^{II} Bɪ kɔ Wosoɕɛ jɛɛr bɪ nɪ, k'ɪ to maam, ɪ b'a makra ba y. Bala, a da n y'a ɔ dorɔ vantɔɔ kɔ η nɪ zɛm bɪ tɔntɔ tara mɪɲɲa bɪ ra mom busi a yaa hɪya nɔ ɔ rɔ wɔɔ wɔ ɔ. ^{III} Bɪ mɔɔ y'a kam mɔɔ kasetizanno huyoo wɔɔ m yɔrgɔrɔ huuro du a ma, ηnɪ Woso lɛ si ηnɪ so ra dɔmɪm tisi kan a zɔɔhɪra a busɔrdɪ kɪ nɔ ɔ.

^{IV} Kasetizanno huyoo wɔɔ, oliviyeɛ huyoo wɔɔ m kan fitire cɪntarahɔɔ huyoo kɔ η nɪ jɪnɪm durnya Zuuba taa rɔ wɔɔ kɪ m. ^V Kɔ ɡɔaa ɔ k'a bɔnyaa ba η nɪ, sɛ n nɪ bɔrɛ η lɛ ɔ, an η jɪnɔ wɔɔ bɪ. Denter, kɔ ɡɔaa ɔ k'a hɔ bɔnyaa ba η nɪ, a a ga m, k'an ga nɔɪnaaɔ. ^{VI} Bala, η y'ɪ lɛ m k'a brama ta, bɪ la b'a dam ma, an tɔkɔ η wosolesinnɪsɔra meerbaa dɔmɪm ɔ y. N y'a da ma, ηn'a ka hi n a lɔr ma. N y'a da ma ηn'a ka fir do haay n bɔr durnya ɔ, dɔmɪm kɔ η y'a ηɔa ma.

^{VII} Bɪ kɔ η kasetɪ bɪ ka ηn'a nya, hɔnyaazaa k'a n'a tom yaa gɔndaa k'a nɔ tɛkka ba ɔ b'ɔ bɪ wutim yarm kan η kɪ, an bɔr η la, an η zɪnzɛ. ^{VIII} N ɡɛəro wɔɔ ɡɔɔtam kɔ ɡɔta kɔ n n'a birm makra nɔ ɔ Sodɔm kan Eziptɪ kɪ bire ma. Bɪncɛ bɪ do n yɪ η Zuuba bɪ wɔ ɔ ɡɔdarkɔra ma bɪ. ^{IX} Kɔrɔ y'a hɔnhɔ, do y'a hɔnhɔ, lemim y'a hɔnhɔ, kan tararɔ y'a hɔnhɔ kɪ zɛm bɪ dɪga η ɡɛəro ma dɔmɪm kaakɔ kan a kur kɪ, bɪ, η bɪ

yere η birle ma y. ^X Durnyazanno y'a heer nyooɾe η mim ma, η nyɪntam heer nyoo nɔ ɔ, η ganwoɾe nyoom kɔ ma, kɔ wosolesinnɪsorazanno huɪyoo nɔɔn duro fir ka η ma gɔta bɪ minto. ^{XI} Bɪ dɔmum kaakɔ kan a kur kɪ rɔ nɔɔn duro jɛ ɔ bɪ, Woso a ka mɪsɪrbaa hoonsi n gasɔ η ɔ, ηnɪ wuti, ηnɪ junjɪm. Bɪ, nyibəə gɔta gasɔ gɔɔɔ kɔ η nɪ dɪgare η ma rɔ wɔɔ ɔ. ^{XII} N̄ leer gɔta ma an a to brama, an n'a hire η nɪ, a ɔ: «K'a der naa ɔ!» Bɪ η der brama warkɔ nɔ ɔ, η junno wɔɔ mɪm m. ^{XIII} Wakatɪ bɪ do ɔ bɪ, taranyiŋŋəre paŋŋazaa nyɪnta ɔ. Tara bɪ do nɔ ɔ, cɛ bu barla, cɛ deem wurgə haay, bɪ gɔaa tisi saanhɪna ɪ gɪnga tara bɪ nyiŋŋəre nɔ ɔ. Nyibəə gasɔ gɔɔɔ kɔ η gɔɔta rɔ wɔɔ ɔ, ηn'a lɛ bɔ brama Woso ɔ.

^{XIV} Kɔsɪ huɪya hɔ bɪ cem. Ba «kɔsɪ» kaakɔ hɔ n nɪ zɛm lɛɛm na.

Huure saanhɪna hɔ

^{XV} Malɛɛka saanhɪna hɔ b'a huure bɪ hɛ: Leer gɔɔɔ n a to brama, ηn'a hire, η ɔ: «Wɔɔ Zuuba Woso kan a Krista kɪ y'a so durnya cirbəə b'ɔ kɛɛɛɛ. A cirbəə bɪm dɔɔraa k'a nyare ba ɔ nɔ ɔ.» ^{XVI} Gɔɔɔgusinno buhɪra a yaa si rɔ kɔ η nɪ Woso taa rɔ wɔɔ, ηn'ɪ nyɪntare a cirbəəduuro ra rɔ wɔɔ kukurə zɛ, ηn'a meer ku tara ma, ηn'a dan ɔ, ^{XVII} ηn'a hire, η ɔ:

«Wɔɔ ɪ barka dare ɪbɪ m Zuuba Woso paŋŋa k'a jire ba ɔ, ɪbɪ n ta ɔ, ɪ nyɪnta ɔ. Bala, ɪbɪ ɪ paŋŋa gɔta hunka ɪ ɪ cirbəə cɪnta. ^{XVIII} Tara cinno wuti nɔmaa m, b'ɪbɪ nɔmaa ɪ bɔɪ. Gəəno dɔdɔkare dɔmum m naa, ɪbɪ zibəənyɪnɔ lɛsinnɪsorazanno ganwoɾe yɪɛ dɔmum m naa, kan wosogɔɔɔ wɔɔ kɪ, gɔɔɔ kɔ η nɪ nyi bare

ɪbu tɔm nɔ wɔɔ kɪ, ɡɔɔɔ poorero kan ɡɔɔɔ ɡɔtɔɔ kɪ. ɡɔɔɔ kɔ ɲ nɪ durnya zarm nɔ wɔɔ zɪnzere dɔmɪm m naa.»

XIX Bɪ jɛ ɔ bɪ, Wosoɛ k'a nɪ arzana ɔ b'a ɡɔ, *ɡɔaasɪbabaa daka bɪ n a hɪnka Wosoɛ ɔ b'ɔ. Kɛere bɪ, brama nyakɪɔ, leerlo kan bramahəənsirero kɪ, taranyɪŋɲere kɪ lajaa paŋɲazannɔ kɪ nyɪnta ɔ.

XII

Lɔ kan mɪnda ɡandaa kɪ

I Makra ɡandaa a hɪnka brama. Lɔ m, an wosogure du a ma, mom n'a ɡannɔ taa, an monyaa buerehɪya ku a mim ma, ɪ ɔ, firgə m. **II** A n nɪ jɪsɪ m, an nɪ zee dare a nyoosibare nɔbusu nɔ ɔ.

III Makra vanta n a hɪnka brama. Mɪnda ɡandaara m bumbɔɛɛda yoyy... A mim saanhɪna, a mɪnnɔ bu, firgəro saanhɪna n a minno wɔɔ ma. **IV** A mom bɪ n brama monyaarɔ zekumbir kaakɔrɔ wɔɔ deem waa, an a sur tara ɔ. Mɪnda bɪ n a da lɔ k'a nɪ nyɪ yɪm bɪ lɛ ɔ, kɔ nyɪ bɪ bɪ bɔ k'a a da ma a mom. **V** Lɔ bɪ n nyɪ bɪ yɪ yar. A n n'a so tara burə kɔrɔ haay ɔ kɔsɪ-kɔsɪ. Bɪ, n y'a nyɪ bɪ busu, n n der m Woso zi a cirbəɛduu bɪ jɪr ɔ. **VI** Kɛere bɪ, lɔ bɪ bra si an ta poohɔɔn ɔ. Poohɔɔn bɪ do Woso bɪnce banka ɔ a tɔ ma, kɔ n n'a tɔr ɔ dɔmɪm tɪsɪ zɔɔhɪra busɔrdɪ nɔ ɔ.

VII Yar nyɪnta ɔ brama b'ɔ: Misel kan a maleɛkarɔ kɪ yar ba kan mɪnda bɪ kɪ. Mɪnda bɪ kan a maleɛkarɔ kɪ nɪ yar bam sɔ. **VIII** Bɪ, Misel kan a maleɛkarɔ kɪ bɔr ɲ la. Mɪnda kan a maleɛkarɔ kɪ ba bɪnce m brama dɔ y. **IX** N n

munda gōta bɪ bra n n a da tara ɔ. A m mim gusire, n n'a birm minkagōaarazaa gēē Sōtaana, a lē taa k'a hɪ, a ɔ, jɪm, a m nɪ bra bam durnya haay m bɪ. N y'a bra n n a da tara ɔ kan a malēkarɔ kɪ.

^X Mōō n leer paŋŋazaa ma brama, an n'a hɪrē, a ɔ: «Wōō Woso bumbōrē dōmum a ku. Wōō Woso paŋŋa kan a cirbēθ kɪ dōmum n a ku, a Krista paŋŋa dōmum a ku. Bala, bō nɪ mim kam wōō danyɪnɔ ra Woso taa sinuu ɔ kan a gunuu ɔ kɪ bɪ, n bɪ bra n n a da tara ɔ: ^{XI} Bɪ wōō danyɪnɔ wōō bōr la sinnyēem bɪ ma paŋŋa m, kan ŋ mɪŋŋōō kasetɪ karē kɪ m. Bala, ŋ yē ŋnɪ kaanm a mɪsɪrbaa m, ŋnɪ yē zē ma. ^{XII} Arzana kan a gōōō kɪ k'a heer nyōō, tara kan higōta kɪ kōsɪ ɪ kan awōō kɪ. Bala, Sōtaana zer awōō zi nōmaa n a heer ɔ, bala, a a dō a ɔ, a dōmum n gōōta hōsɪ y.»

^{XIII} Mɪnda bɪ k'a bɪ dɪga a, ŋ y'a bra ŋn'a dam bɪ, a a da a ra, an nɪ lam lō k'a nyɪ yɪ yar bɪ ra. ^{XIV} Bɪ, n cēda za hɪyōō wōō ka lō b'ɔ kan wer an ta pōohōōn ɔ bɪncē kō n y'a ka ɔ, k'an nyɪnta ɔ kō n n'a tōr ɔ b'ɔ dōōraa kaakō kan a kur kɪ nō ɔ, laatō mɪnda bɪ ma. ^{XV} Kēerē bɪ, mɪnda bɪ hɪ bō a rē gōta am kōyaa hō bɪ m, lō bɪ jē ɔ, k'an a gaa an cenim. ^{XVI} Tara n bōr an b'a da lō bɪ han, an yar ɔ, an kōyaa kō mɪnda b'a bō a rē bɪ mom. ^{XVII} Mɪnda bɪ k'a heer nɪ busum kan lō bɪ kɪ bɪ, a yar bɪ lē bɪr kan lō bɪ yanŋōō kō ŋ gōōta ŋn'ɪ zum Woso lērō ɔ, ŋnɪ gōōta Yeezuu kasetɪ nō ɔ rō wōō kɪ. ^{XVIII} A m bɪ, an gōōta higōta nyɪntaa bɪ ra.

XIII

Hooturmoo huyoo

^I Kεεε bɪ, moo hooturma yɪ an wuti an nɪ bɔm higota b'ɔ. A minno bu, a mim saanhɪna. A minno woo, firgɛro bu nɪ η la. A minno woo ra bɪ, Woso sunso tɔ n ta η ma. ^{II} Hooturma kɔ moo yɪ bɪ, bɔ a kɔ ɔ kan bɔnla kɪ. A ganno n bɔ kɔ ɔ kan *ursi ganno kɪ, a lɛ n bɔ kɔ ɔ kan poozaa ho kɪ, mɪnda bɪ n a paɲɲa ka ɔ kan a cirbɛθ kɪ, lɛ gɔta kɪ. ^{III} A minno woo deem nɪ yɪrɛ ɪ ɔ, a sakɔ n y'a ɔ, k'an ga, b'a sakore maam-maam bɪ nyim bɪ nya. Durnya haay n a lɛ bɔ ɔ, ηnɪ zu a jɛ ɔ. ^{IV} N n mɪnda bɪ da ɔ, bala, a ɪ paɲɲa ka hooturma b'ɔ, ηn'a da ɔ, η ɔ: «Nka n'a makra bam kan hooturma bɪ kɪ? Nka y'a da ma, an zoo ba kan kɪ?»

^V N n a da meerbaa ma k'an a lɛ bɔ a ɔ, k'an Woso sunso wɔ. N lɛ ka ɔ k'an zi ba mom busi a yaa hɪya. ^{VI} A n a lɛ gɔ, an nɪ Woso sunso wɛrɛ an n'a tɔ kan a har bɪ kɪ sunso wɛrɛ, kan gɔɔ kɔ η nɪ arzana ɔ rɔ woo kɪ. ^{VII} N lɛ ka ɔ k'an yar ba kan wosogɔɔ woo kɪ, k'an bɔr η la. N paɲɲa ka ɔ do y'a hɔnhɔ, kɔ y'a hɔnhɔ, lemim y'a hɔnhɔ kan tara y'a hɔnhɔ kɪ burɛ ɔ. ^{VIII} Kɔ durnya gɔɔ haay n a da ɔ kan gɔɔ niηηoo kɔ η n η tɔ gɔrsɪra ba sinnyɛem kɔ n y'a zɛ bɪ mɪsɪrbaa ci b'ɔ hal durnya sɪηɲɪda ma rɔ woo kɪ.

^{IX} «Gɔaa k'a lɛ n taa bɪ k'an a ma! ^X Kɔ n y'a cinta kɔ gɔaa m ta lombaa ɔ, ta an nawum lombaa ɔ. Kɔ n y'a cinta kɔ kargɔ n gɔaa zɛ, kargɔ n n'a zem. Wosogɔɔ tontɔrɛ wakati m naa kan η sɪrakarɛ kɪ.»

XI Mɔɔ m ya, m hɔturma vanta yi, an ni bɔm tara ɔ. A minno huya, an bɔ kɔ ɔ kan sinnyɛem minno ki. A n ni meer bare am munda bi hɔ bi m. XII A n ni lɛkare hɔturma bi paɗɗa m haay, an ni zi bam lɛkare hɔturma bi mum m. A n a ka durnya kan gɔɔ kɔ η ni durnya nɔ ɔ rɔ wɔɔ ki ni lɛkare hɔturma kɔ n y'a sakɔ maam-maam, a nyi m n nya bi daɗ ɔ. XIII A ɪ makrarɔ gɔta bam. A a ka sɛ n'a tom brama sɔ an ni zerm tara burɔ ɔ, gɔaa haay mum ɔ. XIV Bra an n'a bam tara burɔ gɔɔ m kan makrarɔ gɔtɔɔ kɔ n yi η ka ɔ k'a ni η ba lɛkare hɔturma bi mum ɔ rɔ wɔɔ ki. A a hi durnyazanno wɔɔ m, a ɔ, ηni hɔturma kɔ n y'a sakɔ kargɔ m, a nyim n nyɔɔ bi bɔkɔrɛ ba. XV N paɗɗa ka hɔturma huya hɔ b'ɔ k'an meeyaa ka hɔturma bi bɔkɔrɛ b'ɔ, k'a n'a da ma an meer ba sɔ. Gɔaa haay k'a bir hɔturma bi bɔkɔrɛ bi daɗ ɔ bi, k'an a ka kɔ η ni η zinze. XVI Hɔturma b'i paɗɗa bam gɔɔ ma, gɔɔ poorero gɛɛ gɔɔ gɔtɔɔ, arzakazanno gɛɛ ηɔazanno, soamɪηaɔzanno gɛɛ lɔnno, an ni gursira bare η bisɪ wɔ ma gɛɛ η tusɔ ma. XVII Gɔaa b'a dam ma an hɔ hɛɛ gɛɛ an hɔ si k'a ba hɔturma bi makra m, a tɔ gɛɛ a tɔ bi lesarenyɪ m a mɛ ma y.

XVIII Mindɔrɛ bince n naa: Bala, gɔaa k'a hɔɔn ta ɔ k'an lesarenyɪ kɔ hɔturma bi n ta m bi ji hi. Gɔaa makra m lesarenyɪ bi m. Lesarenyɪ bi zɔrsɔddɪ busɔrdɪ yaa sɔrdɪ.

XIV

Sinnyɛem kan gɔɔ kɔ η bɔmbɔrɛ yi rɔ ki

^I Bɪ, mɔɔ m ya, m dɪga, m sinnyɛɛm bɪ yɪ, an jum *Siyon ci bɪ burə ɔ, gɔaa tisi-tisi zɔrɔ busi a yaa siro kɔ η y'a tɔ kan a zɪ tɔ kɪ gɔrsɪra ba η tusə ma rɔ wɔɔ nɪ kan kɪ. ^{II} Mɔɔ leer ma, an a to brama an bɔ kɔ ɔ kan higɔtɔɔ susur bɪnce kɪ, an bɔ kɔ ɔ kan bramahəənsire paŋŋazaa kɪ. Bɪ, leer kɔ mɔɔ ma bɪ, bɔ a kɔ ɔ kan kɔnnɪ zenno kɔ η n'a kɔnnɪ zem nɔ laa leer kɪ. ^{III} N̄ n'i laa daa lɔrɛ cirbəəduu kan hɔomɪsɪrɔ siro wɔɔ kɪ, gɔɔɔgusɪnno wɔɔ kɪ taa. Bɪ gɔaa ba ɔ, an b'a dam ma an laa bɪ do dɪnda kɔ gɔaa tisi-tisi zɔrɔ busi a yaa siro kɔ η bɔmbɔrɛ yɪ tara burə ɔ rɔ wɔɔ bɛɛ y.

^{IV} Gɔɔɔ m, η n a mɪŋŋɔɔ zar kan lannɔ kɪ y, η n dɪntɪm zɪ ba kan lannɔ kɪ y. Zu η nawɔm kɔ ɔ kan sinnyɛɛm bɪ kɪ bɪnce haay k'a nɪ taŋ ɔ b'ɔ. N̄ bɔmbɔrɛ yɪ gɔɔɔ bɪrɛ ɔ, ηnɪ lɛɛkare gɔɔɔ, n nɪ η ka Woso ɔ kan sinnyɛɛm bɪ kɪ ɔ. ^V N̄ɔaar n nyɪnta η lɛ ɔ y, bala, kɔrɔma ba η gɔr zɪ y.

Malɛɛka kaakɔrɔ lemim

^{VI} Mɔɔ malɛɛka vanta yɪ an wer brama yaa ɔ, an nɪ lemim nyɪnta k'a nyare ba ɔ bɪ m, k'a pa da gɔɔɔ kɔ η nɪ tara burə ɔ rɔ wɔɔ m, tara y'a hɔnhɔ kɪ, do y'a hɔnhɔ kɪ, lemim y'a hɔnhɔ kɪ, kɔ y'a hɔnhɔ kɪ m. ^{VII} A n n'a hum leer paŋŋazaa m, a ɔ: «K'a nyi ba Woso m, k'a a lɛ bɔ ɔ, bala, a dɔdɔkare wakati a ku. K'a bɔ ɪ brama da kan tara kɪ, higɔta kan himɪnyaarɔ kɪ bɪ da ɔ!»

^{VIII} Malɛɛka vanta n zu lɛɛkarezaa bɪ jɛ ɔ, an n'a hɪrɛ, a ɔ: «A a da! A a da! *Babilɔnnɪ kɔ gɔta b'a da! A y'a ka tararɔ haay n a jaandare bɔnyaabaa dɪvɛn bɪ mi!»

IX Maleeka kaako ho n zu maleeka huuyoo woo je o, an n'a hure kan leer panjazaa ki, a o: «Ko gaa hoturma bi bokore bi da o kan a miha ki, k'a a makra bi yi a tuso ma gee a wo ma, **X** a zaa Woso nomaa diven bi mire. A heerbusu diven paan..., diven k'a a to nomaa laaga o bi, a bi mim so. B'a fuyure dom se o kan kidibir se ki maleekaroo mihaoo woo kan sinnyeem bi ki mim o. **XI** N fuyure se siha bi derm doora k'a nyare ba o no o. Bi, gooo ko n hoturma bi da o kan a bokore bi ki, ni ye a to makra ma ro woo bi menyoo yim sinuu o kan a gunuu o ki y.»

XII Gooo ko n ni zum Woso lero o, ni sira ka Yeezuu o ro woo tontore domum m naa.

XIII Moo leer ma brama, an n'a hure, a o: naa gorsira ba: «Mimbirenyuntazanno m gooo ko n gunga Zuuba zaa zuure no o ro woo m dutaa.» «Sent-Espri a hi, a o: sira m, ko n a kore menyoo da. Bala, n zibero mihaoo woo i zure n je o.»

Hodare durnya o

XIV Moo m ya, m warko yi fu. Warko bi bure o bi, gaa ni nyintam, an bo ko o kan gaa nyi ki. Sarma firgo n'a mim ma, gore lezaa n'a wo o.

XV Bi je o bi, maleeka vanta n bo Wosoce o b'o, an a leer busu, an a hi gaa k'a ni nyintam warko bure o bi m, a o: «I gore bi sa, i ho dam, bala, hodare domum y'a ku. Bala, ho ma tara bure o.»

XVI Gaa k'a ni warko bure o bi n a gore bi sa, an a nyoo tara bure o, an ho k'a ni tara bure o bi da.

XVII Moo m ya, m maleeka deem yi, an bo Wosoce o arzana o. Guere lezaa n'a wo o so.

XVIII Malɛɛka vanta n a ya, an bɔ manɲɲaa bi bince ɔ. A paɲɲa n bɔr sɛ ra. A n a leer busu kan paɲɲa ki an a hi malɛɛka k'a ni gore lɛzaa bi m, a ɔ: «I gore lɛzaa bi nyɔɔ, i tara burɔ divɛn gɔ bi nyi bi nɔ m. Bala, a nyi bi ma.» XIX Malɛɛka bi n a gore bi sa, an a nyɔɔ tara burɔ ɔ, an tara burɔ divɛn gɔ nyi bi nɔ m, an a nyɔɔ an a zar Woso nɔmaa mɔr gɔta ɔ. XX N n tɔntɔ ra mɔr gɔta b'ɔ kɔ bi toore ma. Ma n bɔ an der an b'a dam ma an sisi mom an a sarbir ku, an bra, an yar an a zɔ cilo zɔɔhira bunɛɛhɔ ma.

XV

Malɛɛka saanhinarɔ kan kurmɔ kɔsirɔ ki

I Mɔɔ m ya, m makra vanta yi brama gandaa ɔ, a dɔgama sɔra n ta ɔ. Malɛɛkarɔ saanhinarɔ ni kɔsirɔ saanhina m a wɔ ɔ. Kɔsirɔ jɛzanno m, bala, brɔɔ ni Woso heerbusu bi zibɛɛ nyambɔrlɛ.

II Mɔɔ m higɔta hi k'a ni yɔm pekɔ-pekɔ an bɔ kɔ ɔ kan kristal ki yi, an a war kɔ ma kan sɛ ki. Mɔɔ yi sɔ gɔɔ kɔ η bɔr hɔturma bi ra kan a bɔkɔrɛ bi ki, kan a tɔ bi lɛsarɛnyɔ bi ki ra rɔ wɔɔ n jum higɔta hi k'a ni yɔm pekɔ-pekɔ am kristal hɔ bi m bi jir ma, ηn'i Woso kɔnnirɔ m.

III N n'i laa kɔ Moyiisi, Woso zibɛɛnyɔ a lɔ bi lɔrɛ, sinnyɛɛm bi hɔ ki, η ɔ:

«Zuuba Woso paɲɲa k'a jire ba ɔ zaa, ɪbu zibɛɛrɔ wɔɔ gɔta, ηnɪ mɪɲɲa paan..., ηn'a ga dɔgama m. Tararɔ haay cir, ɪbu n'a bam haay bi tɪrga, sɪra m sɔ, Zuuba! IV Nka i bi nyi bare ɪbu tɔ m, an a lɛ bɔ ɔ? Bala, ɪbu y'i deem n

mijja. Tararɔ haay zere ηni b'ibu da ɔ. Bala, ɪbu dɔdɔkare b'a hunka.»

^V Bɪ je ɔ bɪ, mɔɔ yɪ Wosoce kɔ gɔaastababaa kaseti pɛerace bɪ n ta ɔ bɪ n a gɔ brama.

^{VI} Maleeka saanhɪnarɔ kɔ η nɪ ta kɔsɪ saanhɪna rɔ wɔɔ n bɔ Wosoce ɔ b'ɔ. Nɪ n huu furo kɔ η nɪ yɔm nɔ wɔɔ du a ma, ηni sarma hɔsoaɔrɔ so a ci ɔ. ^{VII} Hɔɔmɪsɪrɔ sɪrɔ wɔɔ deem n sarma laaga saanhɪnarɔ ka maleekarɔ saanhɪnarɔ wɔɔ ɔ, Woso k'an mɪsɪr dɔɔraa k'a nyare ba ɔ bɪ nɔmaa nɪ η hɪnhan. ^{VIII} Sɪnjə n Wosoce bɪ han, Woso leɔɔrɛ kan a paŋja gɔta bɪ kɪ minto. Bɪ gɔaa b'a dam ma, an gasɔ Wosoce b'ɔ kɔ kɔsɪ saanhɪnarɔ kɔ maleekarɔ saanhɪnarɔ wɔɔ bɔr η nɪ rɔ wɔɔ n nya y.

XVI

Laaga saanhɪnarɔ

^I Mɔɔ leer gɔta ma an a to Wosoce bɪ zeezi, an n'a hum maleeka saanhɪnarɔ wɔɔ m, a ɔ: «K'a ta, a Woso nɔmaa k'a nɪ laaga saanhɪnarɔ wɔɔ ɔ rɔ wɔɔ lo tara burɔ ɔ!»

^{II} Leekare maleeka bɪ n ta, an aa a laaga hɔ bɪ lo tara burɔ ɔ. Nyim bɔnyaa k'a nɪ busum gɔta y'a da gɔɔɔ kɔ η nɪ hɔturma bɪ makra m, ηn'a bɔkɔrɛ bɪ dan ɔ rɔ wɔɔ ɔ.

^{III} Maleeka hɪya hɔ bɪ n a laaga hɔ bɪ lo higota burɔ ɔ. Hi bɪ n a ba am gər ma hɔ bɪ m. Hɔɔmɪsɪrɔ kɔ η nɪ hi bɪ nɔ ɔ rɔ wɔɔ n gɪnga.

^{IV} Maleeka kaakɔ hɔ bɪ n a laaga hɔ bɪ lo kɔyaarɔ ɔ, himinyaarɔ kɪ ɔ, ηn'a ba ma. ^V Mɔɔ maleeka k'a so hi ɔ bɪ leer ma, an n'a hure, a ɔ: «ɪbu k'ɪ n ta ɔ, ɪ nyɪnta ɔ bɪ, ɪbu tɪrga.

Ibu mɩŋŋa, bala, ɩbu ɩ dodo ka kan turgabaa ki. ^{VI} Ku ŋ y'a ka wosogoo ma n bra kan ɩ lesinnisorazannɔ ho ki bi, keere bi, ɩbu ma ka ŋ ɔ ku ŋ n'a mi so, naa ŋ y'a ga m.» ^{VII} Moo ma mannijaa bi n'a hire, a ɔ: «Sira m, Zuuba Woso paŋŋa k'a jire ba ɔ zaa, ɩbu dɔdɔkarero woo sira m, bi ŋ turga so.»

^{VIII} Maleeka si ho bi n a laaga ho bi lo wosogure burɔ ɔ. N n paŋŋa ka ɔ k'a se n goo bi. ^{IX} Fɩfir gandaara n na goo woo ma. Ŋ n Woso k'a so kusiro noon duro ɔ bi sonsɔ wɔ. Ŋ le baa k'a bo a taam, k'a a le bo Woso ɔ y.

^X Maleeka soor ho bi n a laaga ho bi lo hoturma bi cirbæduu bi ra. A cirbæ bince bi n a ba monsigɔ bimm.... Goo n'a neem som firyire no ɔ. ^{XI} Ŋ n arzana Woso bi sonsɔ wɔ, ŋ firyire kan ŋ nyinno woo ki minto, bi ŋ heer n a lor a zibæɔ bunyaaro woo minto y.

^{XII} Maleeka sordɩ ho bi n a laaga ho bi lo Efrati ko guta b'ɔ. Hi bi n gaan k'a zaa to cinno ku ŋ n'a tom dojɩr ɔ ro woo cenle minto. ^{XIII} Bi je ɔ bi, moo zinero yi kaako, ŋni bo ku ɔ kan ŋɔɩkanno ki, ŋni bo munda bi le ɔ kan hoturma bi le ki, ŋɔaarlesinnisorazaa le ki. ^{XIV} Zinero woo duro ni hoserlo bare. Ta ŋ nawom durnya haay cinno woo zi k'a yaa ŋ so ku ma yar k'a ni nyɩntaŋ ɔ Woso paŋŋa k'a jire ba ɔ zaa domum gota hinni ɔ bi to ma.

^{XV} «Ba n na: Ze moo nawore, am koor ho bi m. Mimbirenyɩntazaa m goaa k'a ni dore a huuro ma, a n a zu a ɔ y, a yaa ta digi, a a nyannu hunka bi m.»

XVI Zinero woo cinno woo so ko ma bunce ko n n'a birm *ebree lemim m Armagedon b'õ.

XVII Maleeka saanhuna ho bi n a laaga ho bi lo hinhēr nõ õ. Leer panjazaa n a to cirbæduu bi zeezi Wosoce õ b'õ, an n'a hire, a õ: «A ba an nya!» **XVIII** Keere bi, bramanyakiro, leerlo kan bramahænsirero ki, taranyinhære panjazaa ki nyunta õ. Ho ko gøaa bõr durnya õ, taranyinhære naa do loo n nyunta õ cuna y. **XIX** Kono gøta bi n a ze kumbir le kaako, tararo konoro n wurgæ. Woso *Bablonni gøta bi to da a nõ õ, k'a nomaa diven laaga k'a ni hirm bi kinka ma. **XX** Koro ko hi bir η ma ro woo haay n nyaam, n n a ya, n n ciro yi so y. **XXI** Lajaa gandaaro η cilo n a zo busi-busi ma n a to brama, ηni b'a da gøoo woo ra. Gøoo woo n Woso sonsõ wõ, kosi lajaa k'a nyoo bi minto, bala, kosi m, a panja n ta õ gøta.

XVII

Jaandær gøta

I Maleeka saanhunaro woo deem k'a ni laaga saanhunaro woo n b'a zo, an a hi moo m, a õ:

«Bõr ko m hinhõrle nihhø ko jaandær gøta bi n'a yim bi hinka i m. Jaandær bi do, ko gøta k'a ni bõrkõro le ra bi m. **II** Durnya cinno woo jaan da ma, durnyazanno n a jaandare diven mi an η ze.»

III Espri n gasõ moo õ, maleeka bi n moo gaa, an ta moo m poohoon õ. Bi, moo lo yi an ni nyuntam hõturma piin... ra. Hõturma bi mim saanhuna, a minno bu. N n Woso sonsõro gõrsira ba a me bi ma. **IV** Lo bi n huu piinø wisi du a ma, kan sarma modro ki, jaa tozanno ki, nyeenno ki

da a ma. Sarma laaga n'a wɔ ɔ, hɔ bonyaa n a han: a jaandare bi dintim m. ^V Tɔ k'a ji n dɔ n'a tusə ma: «*Babilonni guta, jaandənno kan durnya hɔɔ bɔnyaarɔ ki da.» ^{VI} Bi mɔɔ lɔ bi yi, an wosogɔɔ ma kan Yeezuu kasetizannɔ ma ki mi, an n'a zere.

Kɔ mɔɔ yi bi, mɔɔ n ze kədə. ^{VII} Malɛɛka bi n a hi mɔɔ m, a ɔ: «Bɔ minto ɪbu n ze kədə? Mɔɔ lɔ bi kan hɔturma k'a da ɔ a minno saanhuna, a minno bu bi ji k'a nyaakom da bi hire ɪbu m. ^{VIII} Hɔturma k'ɪbu yi bi nyɪnta ɔ, b'a ba ɔ dɔ y. A bɔm yaa guta k'a nɔ tekka ba ɔ b'ɔ an ta nyaanle bɪnce ɔ. Bi durnyazannɔ kɔ η n tɔ gɔrsira ba mɪsɪrbaa ci b'ɔ hal durnya sɪŋɪda ɔ rɔ wɔɔ zem kədə hɔturma bi yɪre tɔ ma. Bala, a nyɪnta ɔ biisi, b'a ba ɔ dɔ y, b'a y'a bɔre an bɔr.

^{IX} Naa ɔ bi, mimponɔ kan mindɔre ki bɪnce m. Mim saanhunarɔ wɔɔ le taa k'a hi a ɔ, ciro saanhunarɔ kɔ lɔ bi ni nyɪntare η burə ɔ rɔ wɔɔ m, cinno saanhunarɔ m sɔ. ^X Cinno soorlɔ wɔɔ cirbəə nya, a sɔrdɪ hɔ bi gɔota an ni cirbəə ɔ, a saanhuna hɔ bi n bɔr cɪna y, bi k'a bi bɔr, a bi maasɪre bare y. ^{XI} Hɔturma k'a nyɪnta ɔ, b'a ba ɔ dɔ bi, a miŋŋa m cir sinnyə hɔ. A nyɪnta cinno saanhunarɔ wɔɔ barla, b'a ɪ tam nyaanle bɪnce ɔ.

^{XII} Minno buro k'ɪbu η yi rɔ wɔɔ, cinno bu kɔ η n cirbəə bi cɪna rɔ m. Bi, wakati deem nɔ ɔ, η yirm cirbəə ma ηn'a bi kan hɔturma bi ki. ^{XIII} Cinno buro wɔɔ haay le bi deem: N y'a paŋŋa kan a cirbəə ki sam, ηn'ɪ zi bam hɔturma bi minto. ^{XIV} N yar bam kan sinnyɛem bi ki, bi sinnyɛem bi bɔrle η la. Bala, a m zuubarɔ haay

Zuuba, cinno Cir. A kan a gɔɔ wɔɔ kɪ bɔrlɛ ɲ la. Gɔɔ kɔ n yɪ ɲ bir, n ɲ nyɔkɔ ɔ, a lesirezanno m.»

^{XV} Maleɛka bɪ n a ya, an a hɪ mɔɔ m, a ɔ:

«Hiro k'ɪbɪ ɲ yɪ bɪncɛ kɔ jaandɔr bɪ n ta ɔ bɪ, do y'a hɔnhɔ m, gɔɔ ciɪro m, tararɔ m kan leminno kɪ m. ^{XVI} Minno buro kan hɔturma bɪ kɪ k'ɪbɪ ɲ yɪ rɔ wɔɔ, ɲ sɔm lɔ jaandɔr bɪ m, ɲ hɔ k'an ta m yɔm nɪ, ɲn'a to dɪɠɪ. ɲ y'a nyasɔrɛ ɲn'a sɔ, ɲn'a mɪsɪ zar sɛ ɔ. ^{XVII} Bala, Woso hɔɔndare da ɲ heer ɔ, hɔɔndare deem ɲn'ɪ zi bam nɪ: kɔ ɲ n'a cirbɛə bɪ sa ɲnɪ zi ba m hɔturma bɪ minto, k'an ta an Woso meerbaarɔ wɔɔ kɔyɪrɛ dɔmɪm ku.

^{XVIII} Bɪ, lɔ k'ɪbɪ yɪ bɪ, kɔ gɔta k'a a so durnya cinno wɔɔ bɪ m.»

XVIII

Babilɔnnɪ dare

^I Bɪ jɛ ɔ bɪ, mɔɔ maleɛka vanta yɪ an a to brama an nɪ zerm. Panɲa gɔta an ta m, a gure n tara bɔ a ɔ jilli. ^{II} A n zee da kan panɲa kɪ, a ɔ: «A a da, *Babilɔnnɪ gɔta b'a da. A a ba zinɔro bɪncɛ. A tara b'a ba ɛspri bɔnyaarɔ haay bɪncɛ keere. Bennɔ bɔnyaarɔ do haay kɔ ɲ dɪɠama sɔra ba ɔ rɔ bɪncɛ. ^{III} Bala, a a jaandare waasɪ bɪ dɪvɛn kɪnka tararɔ haay ma. Durnya cinno jaan da ma, durnya terbɛnno n a ba arzakazanno a hɔnta panɲa minto.»

^{IV} Mɔɔ m ya, m leer vanta ma, an a to brama, an n'a hɪrɛ, a ɔ: «Mɔɔ gɔɔ wɔɔ, k'a bɔ kɔ naa do bire ɔ a mimbɔnyaarɔ wɔɔ yaa zar da a ma, kɔsɪ k'a nɪ zem la bɪ yaa a ku. ^V Bala, a mimbɔnyaarɔ

wɔɔ a sonso kɔ ra an ta an brama ku. Bɪ, Woso a zibæə bɔnyaarɔ wɔɔ tɔ da a nɔ ɔ. ^{VI} K'a ba m sɔ, amba a a ba awɔɔ m bɪ m. Hɔ k'a ba awɔɔ m bɪ, k'a suutə gallem hɪya. Dɪven k'a tɔ a laaga ɔ an a ka awɔɔ ɔ bɪ, k'a dɪven k'a paŋŋa lɛ da a hɔ bɪ ra gallem hɪya bɪ tɔ nɔ. ^{VII} K'a hɔnhɔrle kan kɔsɪ kɪ k'a ka a miŋŋa ɔ tɔkama kan gɔere kɪ m bɪ ka ɔ maam sɔ. A y'a hire a miŋŋa m, a ɔ: Nyɪnta mɔɔ nawɔre m cirbæə nɔ ɔ naa ɔ, zoro bæɛ m mɔɔ nɪ y, mɔɔ bɪ zeheerzar dɔre y. ^{VIII} Bɪ y'a ka, kɔsɪrɔ kɔ n yɪ ŋ banka awɔɔ minto bɪ zem hindeem ɔ, an b'awɔɔ ze: ze, zeheerzar, nɔ kɪ. Sɛ n n'a bɪm. Bala, Zuuba Woso k'a n'a dɔdɔ kam bɪ, paŋŋa gɔtazaa m.»

^{IX} Durnya cinno wɔɔ kɔ ŋ jaan da ma kan a hɔɔ miŋŋɔɔ wɔɔ kɪ rɔ wɔɔ baa dare, ŋ y'a wɔnwɔrŋ ɔ kɔ ŋ bɔr ŋn'ɪ sɛ k'a n'a bɪm bɪ siŋŋə bɪ yɪm. ^X N jɪnum laato, a hɔnhɔrle bɪ nyibæə minto. N y'a hire, ŋ ɔ: «Waay... waay... Babilɔnnɪ tara gɔta ra, Babilɔnnɪ gɔta k'a paŋŋa n ta ɔ! Wakati deem taan... ɪbɪ hɔnhɔrle bɔ ra?»

^{XI} Bɪ durnya terbænno wɔɔ ɪ baa dam sɔ ŋn'a zenyi da ɔ, kɔ gɔsɪ bɪr ŋ mɔdrɔ wɔɔ sim dɔ bɪ minto. ^{XII} Sarma kan wanzur kɪ, jaa tɔzanno kan nyɛenno kɪ, pɛeraro kɔ ŋ yɪ ŋ ba pannɪ miŋŋɔɔ furo m kan pɛeraro miŋŋɔɔ piinoo kɪ, sɔa kɪ, gɔ miŋŋa k'a ji n ta ɔ k'a yɪre wer n ta ɔ kan mɔdrɔ do haay kɔ n y'a ba yɪbɪr sɔ m nɔ wɔɔ kɪ, gɔrɔ miŋŋɔɔ, zaan kan pɔyaa mɔdrɔ kɪ, jaa miŋŋɔɔ mɔdrɔ n nɔ wɔɔ kɪ. ^{XIII} Kanel kan dɔrɔ kɪ, tidəər, miir kan tidəər nyisi kɪ, dɪven, nyɔɔ, nyisi kan ble kɪ, dono kan seero kɪ, sisiro kan terkɔrɔ kɪ, lɔnno kan gɔɔɔ kɔ ŋ yɪ ŋ gɔr yar ɔ rɔ kɪ.

XIV Maleeka bi n a ya, a u: «Mōdro muḡḡo k'ibu ḡḡa k'i yi rō wōo nyaam ibu lē. Ibu arzaka bi haay kan ibu hō muḡḡa bi ki a zar, b'ibu bi i yare, i ḡ yi fuga y!» XV Terbanno k'a ḡ ba arzakazanno terbare naa do je u rō wōo i junim laato a firyre nyibəə minto. ḡ baa dare ḡḡu zenyi da u, XVI ḡ u: «Waay... waay..., bō hōnhōrle i kō ḡḡa yi! A pannu muḡḡa huu da a ra, kan pēeraro piinoo muḡḡo ki, sarma mōdro n a bō muḡḡa, jaa tōzanno ki, nyēenno ki! XVII Wakati deem taan... ibu hōnhōrle bō, k'ibu arzaka haay n a zar!»

Kōoloo ḡḡo kōnno haay, ḡḡo haay kō ḡ ḡ zi bam higota burə u bi zeezi, kan ḡḡo kō ḡ ḡ zi bam kōoloo ḡḡo burə u ki, kan ḡḡo kō ḡ ḡ n'a leho yim higota zibəə minto rō wōo ki jim laato, XVIII ḡḡu zee dare a se siḡḡo kō ḡ y'a yi bi minto: «Kō kara i nyinta an kō ḡḡa naa do ku?» XIX ḡ taapuu ḡḡ, ḡḡa lore a mim la, ḡḡu baa dare, ḡḡu zenyi dan u, ḡ u: «Waay... waay..., bō hōnhōrle i kō ḡḡa yi! A arzaka minto y'a ka higota kōoloo zanno a ba arzakazanno haay. Wakati deem taan... nō u a a do hō haay ma!»

XX Brama, i heer nyoo a dare minto! K'a heer nyoo wosogoo, kristazibəəzanno kan wosolesinnisorazanno ki! Bala, Woso a dōdo ka, k'a zibəə bonyaa ba awoo m bi minto.

XXI Maleeka panḡazaa deem jaa busu an bō kō u kan jenlajaa ḡḡa ki, an a nyoo an a da higota u, an n'a hire, a u: «Kō ḡḡa Babilonnu bi busu n nawore n n a da ncinaas kan panḡa ki, bi n b'a yare, n a yi fuga y. XXII N b'a yare, n n kōnnizenno, kan hōzenno ki leer ma ibu zi

y. Hirhenno kan huurehenno kɪ leer b'a yare, an bɔ ɪbu zi y. N b'a yare n n zibəəsɪzaa yɪ ɪbu zi y. N b'a yare n n jaalɔre nyi ma ɪbu zi y. ^{XXIII} Fɪtɪre lɛɛgure b'a yare an yɔ ɪbu zi fɪga y. N b'a yare n n lɔdaa kan a zim kɪ leer ma ɪbu zi y. ɪbu terbənno wɔɔ ɪ nyɪnta terbənno paŋŋazanno durnya naa nɔ ɔ, bɪ kan ɪbu ŋɔaar zibəero wɔɔ kɪ, ɪbu bra ba gɔɔɔ wɔɔ m haay.»

^{XXIV} Babilɔnnɪ fir yɪ, bala, n wosolɛsinnɪsorazanno ma kan wosogɔɔɔ kɪ ma, kan gɔɔɔ haay kɔ n yɪ ŋ zɪnzɛ tara burɔ ɔ ma rɔ wɔɔ kɪ ma yɪ tara naa do nɔ ɔ.

XIX

Babilɔnnɪ dare bɔr heernyɔɔ m arzana ɔ

^I Bɪ jɛ ɔ bɪ, mɔɔ gɔaa cir gɔta leer paŋŋazaa ma brama ɔ, an n'a hɪre, a ɔ: «K'a Woso da ɔ! Bumbɔre, kan cirbəə kɪ, paŋŋa gɔta kɪ bɪ, wɔɔ Woso hɔɔ m. ^{II} A dɔdɔkarɛrɔ mɪŋŋa, ŋnɪ tɪrga. Bala, a jaandər gɔta bɪ dɔdɔ ka, k'a gɔɔɔ zar gɔta tara burɔ ɔ a jaandare bɪ minto, n bɪ dɔdɔ ka. Woso hɔnhɔrɛ ka ɔ an a zibəənyɪnɔ k'a ŋ zɪnzɛ rɔ wɔɔ zim bɔ ma.» ^{III} N n a ya, ŋn'a hɪ, ŋ ɔ: «K'a Woso da ɔ! Bɪ kɔ gɔta bɪ sɛ sɪŋŋə bam bɪr derm dɔɔraa k'a nyare ba ɔ nɔ ɔ.» ^{IV} Bɪ, gɔɔɔgusɪnno buhɪra a yaa si rɔ wɔɔ kan hɔɔmɪsɪrɔ sɪrɔ wɔɔ kɪ kukurə zɛ ŋnɪ Woso k'a nɪ nyɪntare cirbəəduu ra bɪ da ɔ, ŋn'a hɪre, ŋ ɔ: «*Amina, Aleluya!»*

Sɪnnyɛm lɔsare cɪbsa hɔbɪre

* ⁰⁰:IV 19.4 «Aleluya» a lɛ taa k'a hɪ, a ɔ: «K'a Woso da ɔ!».

^V Leer n a to cirbæduu bi ra, an n'a hire, a u: «Awoo haay k'an Woso zibæenyuno, awoo k'a ni nyi bam ni, gwoo poorero kan gwoo gutoo ki, k'a woo Woso bi da u!» ^{VI} Moo m ya, m a ma i u, gaaa cir guta leer m, i u, higota surle m, i u, bramahænsire panjazaa leer m. N n'a hire, n u: «K'a Woso da u! Bala, Zuuba, woo Woso panja k'a jire ba u b'a cirbæe hinka. ^{VII} U u heer nyoo k'u sanja ba, k'u u le bo u, bala, sinnyæem bi losare cibsaa m. A lo b'a banka, ^{VIII} n zaa ka u k'an huu fu k'a ni yom bi du a ma, a fu n ta u.» Bala, huu fu bi, wosogotoo woo zibæe muhho m.

^{IX} Malæka deem n a hi moo m, a u: A gorsira ba! Mimbirenyuntazanno m gwoo ku n yi n bir sinnyæem losare hõbire ma ro woo m.

A n a ya, an a hi moo m, a u: Woso muhja leminno m.

^X Moo n kukure ze a taa ku m a da u, an a hi moo m, a u:

I b'a ka i naa ba y. I zibæekoon m moo m, ibu kan i danyuno ku n siira zi bam Yeezuu zuure no u ro woo ki. Woso ibu i ga m, i da u, bala,

Yeezuu kaseti bi ni wosolesinnisorazanno woo hoon gum.

Gaaa k'a da sisi fu u

^{XI} Kæere bi, moo brama yi an a gu: sisi fu n bo, gaaa k'a da u bi to m, gaaa paan... sirazaa, dodo an n'a kam, an ni zoo bam kan turgabaa ki. ^{XII} A minyaa bi, bo a ku u kan sewure ki. A mim la bi, cinno firgero guta ta ma, n n to k'a deem y'a do bi ba a me ma. ^{XIII} A n huu guta ku n y'a gormu ma u du a ma b'a to m: «Woso lemin». ^{XIV} Brama yarbænno n da sisi furo u, nni huu furo ku n fu n

ta ɔ rɔ du a ma, ηn'ɪ zure a jε ɔ. ^{XV} Kargɔ lɛzaa nɪ bɔrɛ a lɛ ɔ k'a tararɔ zɛ m. A y'a sore η ɔ kɔsɪ-kɔsɪ, b'a Woso k'a paŋŋa jire ba ɔ bɪ nɔmaa gɔta lom tara burɛ gɔɔɔ ra. ^{XVI} A huu gɔta burɛ kan a ganda burɛ kɪ ma, n tɔ gɔrsɪra ba η ma ncɪnaaɔ: «Cinno wɔɔ Cir, zuubarɔ wɔɔ Zuuba».

^{XVII} Mɔɔ malɛɛka deem yɪ, an nɪ junum wosogure nɔ ɔ. A n zee da kan paŋŋa kɪ bennɔ kɔ η nɪ werm brama yaa ɔ rɔ wɔɔ m, a ɔ: «K'a bɔr, a a zɛ kɔ ra hɔbɪrɛ gɔta kɔ Woso a ka awɔɔ ɔ bɪ tɔ ma. ^{XVIII} K'a bɔr a cinno mesim sɔ, kan yarbɛnno lɛzanno mesim kɪ, paŋŋazanno mesim kɪ, k'a sisiro sim sɔ kan gɔɔɔ kɔ η nɪ dare η ɔ rɔ wɔɔ mesim kɪ. K'a gɔɔɔ haay mesim sɔ, lonno mesim kan soamɪŋaɔzanno mesim kɪ, gɔɔɔ gɔtɔɔ kan gɔɔɔ poorero mesim kɪ.»

^{XIX} Bɪ, mɔɔ hɔturma bɪ yɪ, tararɔ cinno kan a yarbɛnno kɪ n a zɛ kɔ ra k'a yar ba kan gɔaa k'a da sisi b'ɔ bɪ kɪ, a yarbɛnno kɪ. ^{XX} N hɔturma bɪ nyasɔ kan hɔɔrɛŋɔaarzaa bɪ kɪ. A ɪ hoserlo ba hɔturma bɪ mɪm ɔ bɪ. A ɪ hoserlo ba an bra ba gɔɔɔ kɔ η hɔturma bɪ makra yɪ, ηn'a bɔkɔrɛ bɪ daŋ ɔ rɔ wɔɔ m. N yɪ η hɪya haay zar sɛ haare gɔta kɔ kidibir sɛ nɪ bɪŋ ɔ b'ɔ hɪya haay mɪsɪr. ^{XXI} Kargɔ k'a nɪ bɔm gɔaa k'a da sisi ɔ bɪ lɛ ɔ bɪ bɔ ɪ gɔota rɔ wɔɔ zɪnzɛ, bennɔ haay nɪ η sinno bɪ, an η ka.

XX

Dɔɔraa tisi cirbɛɛ bɪrɛ

^I Bɪ jε ɔ bɪ, mɔɔ malɛɛka deem yɪ an a tɔ brama an nɪ zerm. A n nɪ yaa gandaa k'a nɔ tekka ba ɔ bɪ lɛ nyɪ m, kan baŋŋa gandaa kɪ a wɔ ɔ. ^{II} A

munda gɔta bi nyaso, mum gusire bi, n n'a birm
minkagɔaarazaa gɛɛ Sɔtaana bi, a lɛ taa k'a hi,
a ɔ, jim bi, an a sur dɔɔraa tisi minto. ^{III} A n a
nyɔɔ an a da yaa gandaa k'a nɔ tɛkka ba ɔ b'ɔ,
an a lɛ bi ta, an a nyɪ da ɔ, an a naaso, k'a b'a da
ma dɔntɔ, an bra ba tararɔ wɔɔ nɪ y, kɔ dɔɔraa
tisi bi n ta an a ku. Bi jɛ ɔ bi, a a ga m, kɔ n n
wɔ saa ma dɔmum poore minto.

^{IV} Bi jɛ ɔ bi, mɔɔ cirbæduuro yɪ. Gɔɔɔ kɔ η
nɪ nyɪntarɛ η la rɔ wɔɔ, n paŋŋa ka η ɔ kɔ η nɪ
gɔɔɔ dɔdɔ ka. Mɔɔ gɔɔɔ kɔ n yɪ η mim gɔngɔ
ma Yeezuu kasetɪ karɛ kan Woso lemim kɪ minto
rɔ wɔɔ nyiro yɪ sɔ, kan gɔɔɔ kɔ η n hɔturma
bi gɛɛ a bɔkɔrɛ bi kɪ da ɔ, bi η n makra yɪ a
tusɛ ma gɛɛ a wɔ kɪ ma rɔ wɔɔ nyiro kɪ sɔ. N
y'a mum bɔ ɔ, ηnɪ bi cirbæ bi dɔɔraa tisi nɔ ɔ
kan Krista kɪ. ^V Gæno gɔsɪnnɔ wɔɔ b'a bɔrɛ ηnɪ
bɪr mɪsɪrbaa nɔ ɔ kɔ dɔɔraa tisi bi n a ku y.
Lɛɛkarɛ mumbɔurɛ m bi. ^{VI} Gɔɔɔ kɔ η nɪ lɛɛkarɛ
mumbɔurɛ bi nɔ ɔ rɔ wɔɔ, mimbirenyɪntazannɔ
m, wosogɔɔ m sɔ. Zɛ hɪyɪa hɔ bi paŋŋa ba η zi
y. N nyɪntam Woso kan Krista kɪ mannɪbɛnno.
N cirbæ bɪm kan kɪ dɔɔraa tisi bi nɔ ɔ.

Sɔtaana dare

^{VII} Kɔ dɔɔraa tisi b'a ku, n Sɔtaana bɔrɛ a dujɪ
ɔ b'ɔ. ^{VIII} Bi, a tare an aa bra ba tararɔ kɔ η
nɪ durnya gɔrga siro wɔɔ ɔ rɔ wɔɔ m, Gɔg kan
Magɔg kɪ m. A yɪ η som kɔ ma yar bi bare
minto. N lɛ gɔtabaa do m higɔta nyɪntaayaa
m. ^{IX} Ba η y'a kɛrgu durnya burɛ ɔ jilli, ηnɪ bɪr
wosogɔɔ wɔɔ bɪncɛ bi ma kan kɔ kɔ Woso a
ηɔa bi kɪ ma na. Bi, sɛ a to brama, an η bi. ^X Bi,

minkagooaarazaa k'a ni bra bare η ni bi, n y'a nyoo, n n a da se haare ku kidibir se ni buη u b'u, hoturma bi kan hodoreηooaarzaa bi ki zi. N fir yim b'u guta sinuu u kan a gunuu u ki, doora k'a nyare ba u no u.

Doodokare

^{XI} Bi je u bi, moo cirbaeduu guta yi fu, a zaa ni nyintam la. Brama kan tara ki n nyaam a lee futaa. ^{XII} Moo gaeno yi so, guoo gutoo kan guoo poorero ki, ηn'u junim cirbaeduu bi le u. N n ciro gongu, n n a ya, n ni ci vanta gu: misirbaa ci bi. N n gaeno woo dudu yar an a gaku u ba kan η zibaero ki, amba n y'a gursira ba ciro woo no u bi m. ^{XIII} Higuta, ze kan gaenoku ki a gaeno bo a re. N gaa biyee dudu ka an a gaku u ba kan a zibaero ki. ^{XIV} Keere bi, n ze kan gaenoku ki nyoota n ni η da se haare b'u. Se haare bi do m ze huya ho bi. ^{XV} Gaa ku n n'a to yi misirbaa ci b'u bi, bi n y'a nyoota, n n a da se haare b'u.

XXI

Brama daa kan tara daa ki

^I Bi je u bi, moo brama daa yi kan tara daa ki. Bala, leekare brama bi kan leekare tara bi ki nyaam, bi higuta bi ba u do y. ^{II} Moo ku miηηa bi yi, Zerizalem daa bi. Moo yi, an a to brama Woso zi an ni zerm. A n a banka am lo daa k'a gar ba a zim minto bi ho bi m. ^{III} Moo leer panηazaa ma an a to cirbaeduu bi zeezi, an n'a hire, a u: «Ba Woso a har cunta guoo bireyaa u na. A gootam kan η ki. N nyintare a guoo, a miηηa n nyinta η Woso, an bir kan η ki. ^{IV} A yi η nyifeer do haay

gongom ma. Ze bi nyintan ō do y. Heerzar bi nyintan ō do kan zee ki, fir ki y. Bala, durnya gusire bi cem.»

^V Bō n ni nyintam cirbæduu ra bi n a hi, a ō: «Kæere naa hō haay daarō mōō n ni ű bam.» A n a ya, an a hi, a ō:

«A gursira ba: Meerbaa paan...rō m nawōnno, n a ga m, n ű si sira m sō.»

^{VI} A n a ya, an a hi mōō m, a ō:

«Hō haay nya. Mōō m læekarezaa, mōō m jezaa. Mōō n'a sūűida, mōō n'a nyare. Gōaa kō mīst n'a zere, mōō mīstirbaa himinyaa hi kan ō, an a mi vam. ^{VII} Damazaa bi ganwore naa do yim, mōō nyintare a Woso, a m nyinta mōō nyi. ^{VIII} Kō nyibæzanno wōō ni, sirakarewarzanno wōō, dintinzanno wōō, gærzenno wōō, jaandōnno, nyisizanno wōō, gūōō kō ű ni wosoro bawōnno dan ō rō wōō kan űsaarzanno wōō ki haay, ű hōjirleho ű se haare kan kidibir se ki nō ō. Ze hūya hō bi m bi.»

Zerizalem daa

^{IX} Malæeka saanhinarō kō ű ni laaga saanhinarō kō kōst jezanno saanhinarō wōō a hūnhan rō wōō deem bōr, an b'a hi mōō m, a ō:

«Bōr kō m lōdaa k'a m sinnyæem bi lō bi hunka ű m.»

^X Sent-Æspri n zer mōō ra, malæeka bi n mōō gaa an ta mōō m ci gandaa k'a ni mim ō nūšō... b'ō, an kō mūűűa Zerizalem, k'a a to Woso zi brama an ni zerm bi hunka mōō m. ^{XI} A n ni yōm Woso mūűűa leboore nō ō. A yōre bi bō kō ō kan jaa tozaa yōre ki, an ni yōre ű

ɔ jaa kɔ n n'a birm zaspi bi m. ^{XII} A pɛŋŋɔ bi nyunta jintɔ brama, a dɔu n ta ɔ. A lɛrɔ buerehɔya. Malɛka buerehɔyɔɔ ni dɔrɛ ŋ ma. N n Israyel paryaa buerehɔyɔɔ wɔɔ tɔ bumba cɛlɛrɔ buerehɔyɔɔ wɔɔ ma. ^{XIII} Dɔjir ɔ cɛlɛ kaakɔ, meer ɔ cɛlɛ kaakɔ, jɛsadɔpaastɔ ma cɛlɛ kaakɔ bisɔdɔpaastɔ ma cɛlɛ kaakɔ. ^{XIV} Kɔ bi pɛŋŋɔ bi jir jaa buerehɔya, n sinnyɛɛm bi zibɛzannɔ buerehɔyɔɔ wɔɔ tɔ gɔrsira bumba jaarɔ wɔɔ ma.

^{XV} Malɛka k'a ni meer bam kan mɔɔ ki bi ni makra ba hɔ m a wɔ ɔ, sarma bɛnkɔ m, k'a kɔ bi kan a cɛlɛrɔ, a pɛŋŋɔrɔ ki makra ba m. ^{XVI} Kɔnɔ bi pɛŋŋɔ bi gɔrga si, b'a jintɔbaa kan a hɛ ki hɔdeem. Malɛka bi kɔ bi makra ba a bɛnkɔ bi m. A jintɔbaa bi cilometir tisi hɔya kan a zɔɔhura ki. A hɛ kan a jintɔbaa burɔ ki hɔdeem sɔ. ^{XVII} Malɛka bi n pɛŋŋɔ bi makra ba. A jintɔbaa burɔ bi metir busaanhɔna a yaa hɔya. Makra bi ba a ɔ gɔɔɔ makra bare m. ^{XVIII} Pɛŋŋɔ bi dɔ n y'a ɔ jaa kɔ n n'a birm zaspi bi m. Kɔ bi mɔŋŋa dɔ n y'a ɔ sarma paan... m, an ni yɛrɛ ɪ ɔ jaa pɛkɔ-pɛkɔda firr... m. ^{XIX} Kɔnɔ bi pɛŋŋɔ bi jir banka n y'a ɔ *jaa tɔzaa do haay m. A jir bi lɛɛkare jaa bi, zaspi m, a hɔya hɔ bi, safur, a kaakɔ hɔ bi, agatɪ, a si hɔ bi, emerodɪ, ^{XX} a soor hɔ bi, oniksi, a sɔrdɪ hɔ bi, sardɔanni, a saanhɔna hɔ bi, krizolitɪ, a sinnyɔ hɔ bi, beril, a nɛɛhɔ hɔ bi, topaazi, a bu hɔ bi, krizopraazi, a buereedeem hɔ bi, tɪrkɔaazi, a buerehɔya hɔ bi, ametistɪ m. ^{XXI} Cɛlɛ buerehɔya rɔ wɔɔ nyɛnyaa buerehɔyɔɔ m. Cɛlɛ biyɔɔ bi ba n y'a ɔ nyɛnyaa deem m. Kɔ bi bire ma bi, sarma

n y'a wota ra, an ni yore am jaa pekɔ-pekoda ho bi m.

XXII Mɔɔ n Wosoɛ yi kɔ bi do nɔ ɔ fɔga y, bala, a Wosoɛ bi m Zuuba Woso k'a paɲɲa jire ba ɔ bi m, kan sinnyɛem bi ki m. **XXIII** Ko bi bir a kam wosogure ma, a bir a kam mom gure ma so kɔ η ni lɛɛ gu a ni y. Bala, Woso lɛbɔɔrɛ bi ni guɲ ɔ, a sinnyɛem bi m fitirɛ. **XXIV** Tararɔ tare a lɛɛgure bi nɔ ɔ, durnya cinno zere a arzakarɔ m. **XXV** N bi kɔ bi celɛrɔ wɔɔ tuntam sinuu ɔ fɔga y, bɩncɛ bi do ɔ gunuu bi nyɩntaɲ ɔ do y. **XXVI** N zem tararɔ arzaka m kan a daure ki m kɔ b'ɔ. **XXVII** Bi dintim si bi gasum kɔ bi do ɔ y. Gɔɔɔ kɔ η ni dintim zi bam kan nɔaar ki rɔ wɔɔ bi gasoɲ ɔ so y. Gɔɔɔ kɔ n yi η tɔ gɔrsira ba sinnyɛem bi mɩsrbaa ci ɔ rɔ wɔɔ, brɔɔ bala n ni gasoɲ ɔ bala.

XXII

I Maleɛka b'a ya, an mɩsrbaa koyaa hi hunka mɔɔ m, an ni yom am jaa kristal ho bi m, an ni bɔm Woso cirbɛəduu kan sinnyɛem bi ki bɩncɛ ɔ. **II** Hi bi ni bram kɔ bi bire ɔ. Koyaa bi gɛm biyɛə ra bi, mɩsrbaa gɔ ni b'ɔ, an ni nyɩ dam gallem buerehuɩya doɔraa deem nɔ ɔ. Mom biyɛə, a ɩ nyɩ dam. A lɛɛ bi, yaaba nyɩsi m tararɔ minto. **III** Ler kɔsi bɔrɛ bi nyɩntaɲ ɔ do y.

Woso kan sinnyɛem bi ki cirbɛəduu nyɩntam kɔ b'ɔ, a zibɛənyɩnɔ y'a daɲ ɔ. **IV** N y'a meer yirɛ, bi, a tɔ nyɩntare η tusə ma. **V** Gunuu bi nyɩntaɲ ɔ do y. Gɔsi b'a kam fitire lɛɛgure ma gɛɛ woso gure ma do y. Bala, Zuuba Woso y'a

leegure kergure η la. Bi η cirbæθ bım döorraa k'a nyare ba υ nō υ.

Yeezuu a bō an nı zere

^{VI} Malæka bi n a ya, an a hı mōō m, a υ:

«Meerbaarō paan...rō n'awōō m, n a ga m, n η si sıra m sō. Woso k'a m Zuuba, k'a n'a lesinnısorazannō hōōn gum Sent-Espri m bi, a malæka nyōō k'an hō k'a nı zere an a zō bi hınka a zibæθnyıno m.»

^{VII} Yeezuu a hı, a υ: «Mōō zem dıtaa. Mim-birenyıntazaa m gıaa k'a nı ci naa do meerbaarō kō η nı Woso hōōnhō hınkam sim an nı zun υ bi m.»

^{VIII} Mōō mıηηa Zaan hōō nōōn duro ma, m η yı sō. Kō mōō hōō nōōn duro ma, m η yı sō bi, mōō kukurə ze malæka k'an η hınka mōō m bi taa.

^{IX} Malæka bi n a hı mōō m, a υ:

«I b'a ka ι naa ba y. I zibæθkōōn n mōō m kan ıbu danyıno wosolesinnısorazannō kan gōōō kō η nı ci naa do meerbaarō sim ηn'ı zun υ rō wōō kı. Woso ıbu ι ga m ι da υ.»

^X A n a ya, an a hı mōō m, a υ:

«I bi ci naa do wosolesinnısora meerbaarō to ι nō υ y, bala, dōmım b'a zō. ^{XI} Kō gıaa bōnyaa n gōōta an bıı a bōnyaa bam, kō dintınzaa n gōōta, an bıı a dintım zi bam. Kō sırazaa n gōōta an bıı a sıra ra, kō gıaa mıηηa n bıı a mıηηabaa dam la.»

^{XII} «K'a tōı ka, mōō zem dıtaa. Bi, mōō ι zere m ganwōııe m, m n'a kam gıaa bııyæθ υ, amba a a ga a zibæθ m. ^{XIII} Mōō m Alfa, mōō m Omega. Mōō m leekarezaa, mōō m jezaa. Mōō n'a sıηηıda, mōō n'a nyare.»

XIV Mimbirenyintazanno m gɔɔɔ kɔ η n'a huuro sɔrgɔm k'a b'a da ma a zaa yɪ, a mɪsɪrbaa gɔ bɪ nyɪ bɪ, k'a b'a da ma, a gasɔ kɔ b'ɔ a cɛlɛrɔ rɔ wɔɔ m. XV Bɪ jino, wɔkunno kan jaandɔnno kɪ, gerzenno kan wosoro ba a wɔ m nɔ daɔrezanno wɔɔ kɪ, kan gɔaa k'a ηɔaar ηɔa gɛɛ an n'a zi bam bɪ kɪ, brɔɔ haay gɔɔtam garga ra.

XVI «Mɔɔ mɪɲɲa, Yeezuu, m malɛɛka bɪ nyɔɔ mɔɔ ɔ k'an bɪ kasetɪ naa do ka mɔɔ gɔɔɔ sokumarɔ wɔɔ ɔ. David yanɲa m mɔɔ m. Dɔgta Monyaa k'a nɪ yɔm bɪ m mɔɔ m.»

XVII Sent-Espri kan lɔdaa bɪ kɪ y'a hire, η ɔ: «Bɔr!»

Kɔ gɔaa k'a n'a mam bɪ na hɪ, a ɔ: «Bɔr!» Kɔ gɔaa kɔ mɪsɪ n'a zem bɪ n bɔr!

Kɔ gɔaa k'a lɛ n taa mɪsɪrbaa hi ma bɪ n a yɪ vam!

Nyare

XVIII Mɔɔ mɪɲɲa Zaan, awɔɔ haay k'a n'a tɔr kam wosolɛsinnɪsora meerbaarɔ nɔɔn duro ma ci naa do nɔ ɔ bɪ n'a hire awɔɔ m, mɔɔ ɔ: Kɔ gɔaa hɔ zu hɔ kɔ Woso a hɪ bɪ ra, Woso kɔsɪrɔ kɔ n yɪ η gaa da ci naa do nɔ ɔ rɔ wɔɔ zure a zaa m la. XIX Bɪ kɔ gɔaa hɔ bɔ hɔ kɔ Woso a hɪ ci naa do nɔ ɔ b'ɔ, Woso mɪsɪrbaa gɔ bɪ, kan kɔ mɪɲɲa kɔ n yɪ η hɪnka ci naa do ɔ kɪ bɪ, hɔjirle k'a zaa n n'a yɪm bɪ yɔm nɪ.

XX Gɔaa k'a nɪ naa haay kasetɪ kam bɪ n'a hire, a ɔ: «Denter m, Mɔɔ zem dɪtaa.»

Amina, Zuuba Yeezuu, bɔr!

XXI Kɔ Zuuba Yeezuu barka n nyɪnta awɔɔ haay mim ɔ.

Wosoci Gaaababaa Daa

Bisa: Wosoci Gaaababaa Daa New Testament

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bissa

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

b9a8abe9-82bd-5507-a45a-13023081ebc2